

শ্রদ্ধাঞ্জলি

প্রয়াত মদন চন্দ্ৰ কাকতি ছাৰঃ এক অদ্যম ব্যক্তিত্ব

নবদ্বৰ্পতিৰ গৃহ প্ৰবেশ। অধীৰ অপেক্ষা, ততোধিক উৎকষ্ট। উখল-মাখল ঘৰখনলৈ সাময়িক নিৰ্জনতা নামি আহিছেহে মাত্ৰ। হঠাতে গাঁৱৰ এদল পুৰুষ আহি তেখেতক চিএৰি মাতিলে। গাঁৱত ডাঙৰ মেল বহিছে, যাৰ লাগে। অনিচ্ছা স্বত্তেও গএগাই তেখেতক আমণি দিবলগীয়া হ'ল। ডাঙৰ মেলুৱে তেখেতৰ অনুপস্থিতি অবিহনে মেল সমাপ্তি হোৱাৰ কোনো লক্ষণ নাই। পুনৰ মেল বহিল, দীঘলীয়া মেল। বাতি পোহৰ হ'ল। তেতিয়াহে মেলৰ পৰি সমাপ্তি ঘটিল। ঘৰলৈ ঘূৰি আহি দেখে হাহাকাৰ ঢোতালত হৈ চৈ। কি হ'ল? ন-কইনাই গোটেই বাতি উজাগৰে কঠাইছে। ঘৰৰ চিলিঙ্গত সমগ্ৰ বাতি ইফালৰ পৰা সিফাললৈ এন্দুৰে দৌৱা দৌৱি কৰি আছে। গুৱাহাটীৰ ছোৱালী। দক্ষিণ কামৰূপৰ ভিতৰৱা গাঁও আমতলীত এনে পৰিস্থিতিত টোপনি আহিব ক'ৰ পৰা? সদানন্দময় পুৰুষ প্ৰয়াত মদন চন্দ্ৰ কাকতি ছাৰৰ মুখৰ পৰা প্ৰায় শুনিবলৈ পাইছিলো নিজকলৈ কোৱা এনে ধৰণৰ হাস্য-মধুৰ কথা। কিন্তু লক্ষ্যণীয় কথা যে, ছাৰৰ সেই গৰাকী বাইদেৱে দুই পুত্ৰ এজনী কন্যা সন্তানসহ ছাৰৰ সৈতে সুদীৰ্ঘ একচলিশ বছৰ সাংস্কৰিক জীৱন নিয়াৰিকৈ চলাই নিছিল। আৰ্ভিংষ্টনে লিখিছিল যে, দুটা সমধৰ্মী চৰিত্ৰৰ মাজত নিবিড় বন্ধুত্ব গঢ়লৈ নুঠে। সমাজত বিজ্ঞানী বিশেষৰ মতে দুই বিপৰীত মুখী পতি-পত্নীৰ যুগ্ম জীৱন অধিক সুখী, অধিক স্থায়ী হয়। ছাৰৰ মুখ মণ্ডলত যিদেৱে হাঁহি আছিল সহজলভ্য, আনন্দাতে বাইদেউ তাৰ বিপৰীতে গইন-গন্তীৰ স্বভাৱৰ। বাইদেৱে সততে নিজক ঘৰৰ চাৰিবেৰ মাজত আৱন্দ্ব বাখে। হয়তো ছাৰৰ সফল যুগ্ম জীৱনৰ চাৰি-কাঠিৰ ই আছিল অন্যতম উৎস।

ছয় গাঁও হাই স্কুলত
স্কুলীয়া শিক্ষা শেষ কৰি ছাৰ
কটন কলেজত ভৱিত হৈছিল।
কটন কলেজত থাকোতে ছাৰ
'মিঃ কটন' আৰু গুৱাহাটী
বিশ্ববিদ্যালয়ত তেখেতক 'মিঃ
গুৱাহাটী' ই উনিভাৰিটি
সন্মানেৰে বিভূষিত হৈছিল।
বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্রাবস্থাতে
ছাৰে অসম ই খিনিয়াবিং
কলেজত এগৰাকী শৰীৰ চৰ্চা নিৰ্দেশক হিচাপে নিযুক্তি
পাইছিল। ১৯৬৬ চনৰ পহিলা জুলাইত তেখেতে জৰাহৰলাল
নেহৰু মহাবিদ্যালয়ত অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰত্ৰকাৰে যোগদান
কৰে। আৰু অতি কৃতিত্বৰে প্ৰায় ৩২ বছৰ কাল মহাবিদ্যালয়ত
অধ্যাপনা কৰি ১৯৯৮ চনৰ ৩১ জুলাইত অৱসৰ প্ৰহণ কৰে।

মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক কমন ৰুমটোত বিমল হাঁহিৰ উৎস
আছিল ধৰ্মকান্ত বৰুৱা ছাৰ আৰু কাকতি ছাৰ। বৰুৱা ছাৰ আছিল
কাকতি ছাৰৰ সততে আক্ৰমণৰ লক্ষ্য। দুয়ো গৰাকী ছাৰৰ
অট্টহাস্যত প্ৰায় মুখবিত হৈ থাকিছিল শিক্ষক কমন ৰুম।
অতৰিকতে বৰুৱা ছাৰৰ শৰীৰৰ স্পৰ্শকাতৰ অংশত ছাৰে খুঁচি
দিয়ে। ছাৰ উচপ খাই উঠে। কাকতি ছাৰে হেনো বিয়াৰ আগতে
কইনাক আঙষ্টি পিকোৱাতে কঁপিছিল। এয়া বৰুৱা ছাৰৰ ভাৰ্য।
তেখেতসকলে বোলে আলেঙ্গে আলেঙ্গে সেই দৃশ্য চাই
আছিল। কাজিয়াৰ সুত্রপাত হয় এনেদেৰেই। দুয়োজন ছাৰৰ
মাজত কথা কটা-কটিৰ পৰা আৱন্দ্ব হয় হতাহতি। তেখেত

সকলৰ প্রাক্তন ছাত্ৰ হিচাপে সতীর্থৰ কপত এই যুজ আমাৰ বাবে আছিল অতি উপভোগ্য। দৱো গৰাকী ছাৰৰ তাৰসৰ প্ৰাপ্তিৰ লগে লগে হাসা-মধুব এটা যুগৰ যেন অস্ত পৰিল। বেজৰকৰাই কৈছিল অসমীয়া মানুহে হেনো হাঁহিব নেজানে। এই সকল ছাৰৰ অবৰ্তনান্ত বেজৰকৰাব কথাৰ সত্যতাকো যেন প্ৰতিপত্তি কৰিছে বৰ্তমানৰ শিক্ষক কমন কৰাৰ গোমোষ্ঠা পৰিৱেশে। মৃদু হাঁহিয়ে মানুহক অনেক ৰোগ-ব্যাধিৰ পৰা আত্মত বাখি সুস্মাহা বক্ষাত সহায় কৰে এয়া বৈজ্ঞানিক ভাৱে সত। অন্ততঃ বৰুৱা ছাৰ আৰু কাকতি ছাৰৰ দৰে প্ৰাণখুলি হাঁহিব পৰা ব্যক্তি সম্পত্তি মহাবিদ্যালয়ত বিবল। তথাপি কি কাৰণত জানো ছাৰক আধুনিক যুগৰ সেই সৰ্বনাশী ৰোগটোৱে আক্ৰমণ কৰিলে। ছাৰে প্ৰায়ে কৈছিল হাঁহি-ৰং-ধেমালি কৰি থাকিল বুলিয়ে তেখেতৰ অন্তবত যে দুখ বেদনা নাই সেয়া নহয়। কিন্তু তাক সন্তৰ্পনে শুপুত বাখিছিল নিজৰ মাজত।

ছাৰ আছিল এগৰাকী অতি মৰমীয়াল পিতৃ আৰু দায়িত্বশীল অভিভাৱক। অনেক নিকটান্নীয়ই তেখেতক অভিভাৱক কৰ্পে গ্ৰহণ কৰিছিল। ছাৰৰ দিহা সুপৰামৰ্শৰ কথা আঘৰায়সকলে অতি কৃতজ্ঞতাৰে স্বীকাৰ কৰে। তেখেতৰ স্নেহশিষ্যধন্য আঘৰায়ই স্মৰণ কৰে যে, সেইসকল আঘৰায় ছাৰৰ ঘৰলৈ আহিব বুলি গম পালে হেনো তেখেতে পদুলিমুখত আধাৰণ্টা আগৰপৰাই অপেক্ষা কৰি থাকিছিল। ছাৰৰ বন্ধু অবসৰপ্ৰাপ্ত মুখ্য অভিযন্তা মনোমোহন চৌধুৰীদেৱে আদ্যশ্বান্ধ উপলক্ষে আয়োজিত সৃতি চাৰণ সভাত উচুপি উচুপি ছাৰৰ গুণানুকীৰ্তন কৰা মৃদু তটো আছিল অতি হৃদয় বিদাৱক।

থিতাতে মৎস্যাপুৰণখন গাই দিব পৰা ছাৰৰ স্মৃতি শক্তি ও বৰ প্ৰথাৰ আছিল। তেখেতে হেনো পুৰণি ছাৰ-ছাৰ্ত্রীসকলৰ নাম নিৰ্ভুল ভাৱে কৈ দিব পাৰিছিল। ছাৰে তেখেতৰ প্ৰিয় ছাৰ-ছাৰ্ত্রী সকলক পাশুপাত, অধম আদি উপনামেৰে মাতিছিল। প্ৰয়াত দেবেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা ছাৰক কাকতি ছাৰে মাতিছিল ভাই বুলি। ভাল-বেয়া সকলো কথা মুখৰ আগতে কৈ দিয়া ছাৰে তীৰ্যক বাক্যবাণেৰে শৰ্মাছাৰক প্ৰায়ে আক্ৰমণ কৰিছিল যদিও ছাৰে তাক নীৰবে গ্ৰহণ কৰিছিল।

জৰাহৰজ্যোতি

ছাৰৰ সম্বোধনবোৰো আছিল বিচিত্ৰ। বৰুৱা ছাৰক দাদু, লক্ষ্মীকান্ত শৰ্মা ছাৰক লক্ষ্মীন্দাৰ, অকণ পাটোৱাৰী ছাৰক পাণেশ্বৰ বুলি মাজে মাজে মতা শুনিছিলোঁ। অৱশ্যে এই আক্ৰমণ বা সম্বোধনৰ অন্তৰালত বিমল হাসা বসৰ উদ্দেকৰ বাহিবে অন্য কোনো অভিপ্ৰায় নাছিল। বসন্ত দত্ত ছাৰৰ ক্ষেত্ৰত কিন্তু ছাৰ আছিল অত্যন্ত বিনয়ী। ছাৰক তেখেতে সদায়ে বাবু বুলি সম্বোধন কৰিছিল আৰু বিনৰ ভাৱে কথা পাতিছিল।

দোষ গুণৰ সমষ্টিয়েই মানুহৰ জীৱন। চাৰো ইয়াৰ উদ্বৃত্ত নাছিল। কেতিয়াৰা তেখেতে আছিল দাঙ্গিক, কেতিয়াৰা শান্ত সৌম্য আৰু কেতিয়াৰা ধেমেলিয়া। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সচিব আছিল স্বৰ্গীয় অচুত কান্ত অধিকাৰী ছাৰ। অধিকাৰী ছাৰ কৰবালৈ গলে সংগী আছিল কাকতি ছাৰ আৰু বৰুৱা ছাৰ। বহুতে হেনো ছাৰ দুগৰাকী বহিৎৰাজ্যৰ বড়ীগার্ড বুলি ভাৰিছিল। সেই দিনৰ বকো বজাৰত এটা উদগু ঘাঁড় গৰু ঘুৰি ফুৰিছিল। পাহোৱাল ডেকা কাকতি ছাৰক আন সকলে ঘাঁড়টোৱ সৈতে যুঁজি দেখুৱাবলৈ জেদ ধৰিলে। ইতিমধ্যে মিঃ ইউনিভাৰচিটি খিতাপ লাভ কৰা ছাৰৰ দন্ত উঠিল আৰু ঘাঁড়টোৰ শিখত ধৰি ফেপেৰি পাতিলে। প্ৰায় ছয় ফুট উচ্চতাৰ দুৰ্লভ শাৰীৰিক অবয়বৰ ছাৰ আৰু ঘাঁড়ৰ যুঁজ আৰম্ভ হ'ল। যুঁজত ঘাঁড় হাৰিল সঁচা; কিন্তু দুৰ্ভাগ্যক্ৰমে খালত পিচলি পৰি ছাৰে কঁকালত আঘাত পালে, যিটো। আঘাত তেখেতৰ পিছলৈ চিৰ লগবীয়া হৈছিল।

অইন এবাৰ আকো ছাৰে উকিয়ামত আনৰ বাবে অসন্তুষ্ট এটুকুৰা প্ৰকাণ্ড শিল অতি বিক্ৰমেৰে দাঙি গাড়ীত তুলিছিল। পিছত সেই বিশেষ শিল টুকুৰাৰ পৰা এটি বিগ্ৰহ তৈয়াৰ কৰি ছয়গাঁও আৰক্ষী চকীৰ সম্মুখত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। বৰ্তমান সেই বিগ্ৰহৰ সম্মুখত বিবিধ পূজা অৰ্চনা চলি থাকে। তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে ছাৰৰ শেষ বয়সলৈকে চুলিয়ে শুভ ৰং লোৱা নাছিল, দাঁত আছিল অক্ষত, আটিল শৰীৰ আছিল নিৰ্মেদ; যথাৰ্থতে এক নিৰ্লোভ ভাস্কৰ্য।

মহাবিদ্যালয়খনৰ শৈক্ষিক সাংগঠনিক সকলো দিশতে ছাৰ আছিল অগ্ৰগন্তী সৈনিক, সান্তোষ সকলো বিপৰ্যয়ৰ

তেখেত আছিল ত্রাণ কর্তা স্বৰূপ, আছিল এক নির্ভবযোগ্য সাহস। মহাবিদ্যালয়খনৰ বাষ্টীয় সেৱা আঁচনিৰ তেখেত আছিল প্ৰথম গৰাকী প্ৰগ্ৰেম অফিচাৰ। ১৯৮৩ চনত অসম আন্দোলনৰ সময়ত সাম্প্ৰদায়িক শক্তিৰ হাতত বিখ্বন্ত হোৱা হৰ্মৰীয়াসত্র বাসীৰ পুনৰ সংস্থাপনত তেখেতৰ সুদক্ষ পৰিচালনাত বাষ্টীয় সেৱা আঁচনিৰ গোটটোৱে অতি দক্ষতাৰে প্ৰায় এমাহ কাল সেৱা আগবঢ়াইছিল। তাৰ বাবে বাষ্টীয় নেতা আৰু দুৰ্গৃত সকলৰ পৰা পাইছিল ভূয়সী প্ৰসংশা আৰু আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা। ছাৰ তত্ত্বাবধানত সেই সময়ত কৰা বিভিন্ন সামাজিক কাৰ্যৰ কথা এতিয়াও অনেক প্ৰাঞ্চন ছাৰ-ছাৰীয়ে অতি আবেগিকভাৱে স্মাৰণ কৰে; দূৰ অতীতৰ ধূসৰ নষ্টালজিয়াত ছাৰ-ছাৰীসকল যেন আকঠ বুৰ যায়।

সামাজিক ভাৱে ছাৰ আছিল গভীৰ দায়বদ্ধ ব্যক্তি সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰ সৈতে আছিল তেখেতৰ অৰ্বাধ মিত্ৰ। তেখেত জড়িত থকা সকলো উৎসৱ অনুষ্ঠান সাফল্য মণিত কৰি তোলাত আহো পুৰুষাৰ্থ কৰিছিল। ছাৰ বিশেষকৈ প্ৰিয় ক্ষেত্ৰখন আছিল ত্ৰীড়াঙ্গন। শ্ৰীৰ চৰ্চাৰ উপৰিও এথেলেটিক'ৰ সুদক্ষ খেলুৰে ছাৰৰ জন্ম স্থান কুৰুৰমাৰা আৰু বসতি স্থান বকোৰ সকলো ত্ৰীড়া অনুষ্ঠানৰ সৈতে জড়িত আছিল। বকো ত্ৰীড়া সহাব সভাপতি হৈ থাকোতেই ত্ৰীড়া সহাব প্ৰকল্পৰ বাবে প্ৰায় ৫০ বিদ্যা মাটি সংৰক্ষিত কৰি বখাৰ ব্যৱহাৰ কৰাটো এক উল্লেখযোগ্য কাম বুলি ত্ৰীড়া প্ৰেমী বাইজে তেখেতক সদায়ে কৃতজ্ঞতাৰে স্মাৰণ কৰিব।

অসমীয়া সাহিত্যজগতৰ ত্ৰিমুৰ্তি চন্দ্ৰ কুমাৰ আগবঢালা, লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা আৰু হেমচন্দ্ৰ গোসামীৰ দৰে অন্ততঃ আমাৰ দৰে গুণমুঝ ছাৰসকলৰ বাবে জৱাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়ত বসন্ত কুমাৰ দণ্ড ছাৰে প্ৰধানকৈ গীত আৰু কৰিতা আৰু বৰুৱা ছাৰ নিবন্ধকাৰ কাপে প্ৰতিষ্ঠিত যদিও

কাকতি ছাৰৰ বিচৰণ ক্ষেত্ৰ আছিল বহুধা বিভক্ত। ঘৰুৱা খুটি-নাটি কাৰ্যৰ পৰা সামাজিক কৰ্ম কাঙলৈ ছাৰৰ আছিল অবাধ বিচৰণ। চিত্ৰ আৰু সংগীততো কৃচি বখা ছাৰে হেনো যৌৱন কালত অভিনয়ো কৰিছিল। শৰৎ চন্দ্ৰ তালুকদাৰ ছাৰ আৰু বৰুৱা ছাৰে অভিনয় কৰা 'কুৰি শতিকাৰ অসম' নামৰ নাটকখনত ছাৰে হেনো চাওড়াঙৰ ভাও লৈছিল। সেয়া নিশ্চয় কৰ উপভোগ্য নাছিল।

সেয়াই চাগে আৰম্ভণি আছিল। জন্ম স্থান কুৰুৰমাৰাত এটি 'মাৰ্কেট কমপ্লেক্স' সজাত ব্যস্ত থাকোতে অকস্মাতে ছাৰ অসুস্থ হৈ পৰিল। পিছলৈ হৃদয়স্তৰ ক্ৰিয়া সুচাৰুৰূপে চলাৰ বাবে তেখেতে শৰীৰত 'পেচমেকাৰ'সংযোগ কৰিব লগীয়া হ'ল। ছাৰে অতি উচ্চ ক্ষমতা সম্পৰ্ক 'পেচমেকাৰ' ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ডাঙুৰে কৈছিল যে, বিশ বছৰলৈ চিন্তাৰ কাৰণ নাই। ছাৰে কৈছিল পাঁচ বছৰ হ'লেই হ'ব। ছাৰ হয়তো অত্যন্ত আৰুবিশ্বাসীহৈ উঠিছিল। অদমনীয় তেখেতৰ স্বভাৱ। নিয়ন্ত্ৰণমিতিৰ কাম কৰি গৈছিল গতানুগতিক ভাৱে। ইতিমধ্যে চৌহদত সাজি উলিওৱা দুমহলীয়া বিল্ডিংটোত প্ৰবেশ কৰিবলৈ ছাৰে তৎপৰতা লগাইছিল। হঠাৎ কৰ্মৰত অৱস্থাতে তেখেত অসুস্থহৈ পৰিল, 'হার্টস্ট্ৰোক'। পৰিয়াল পৰিজন, আৱীয়স্বজন সকলোৰে কৰণ প্ৰার্থনা, চিকিৎসকৰ অবিবৃত প্ৰচেষ্টা বিফল কৰি ছাৰৰ অবিনাশী আঘা পৰমায়াৰ সৈতে বিলীন হৈ গ'ল। সেয়া আছিল ২০১০ চনৰ ৩ নবেম্বৰ। তেখেতৰ কৰ্মস্পৃহা আৰু জীৱনাদৰ্শ আমাৰ পৰম পাথেয় হওক। য'তে যি ৰূপতে নাথকক ছাৰৰ বিদেহ আঘাই যাতে চিৰশাস্তি লাভ কৰে তাকেই অন্তঃ কৰণেৰে প্ৰার্থনা কৰোঁ। □□□

* প্ৰবন্ধটি যুগুতালে অধ্যাপক ড° কমলেশ্বৰ ঠাকুৰীয়াই

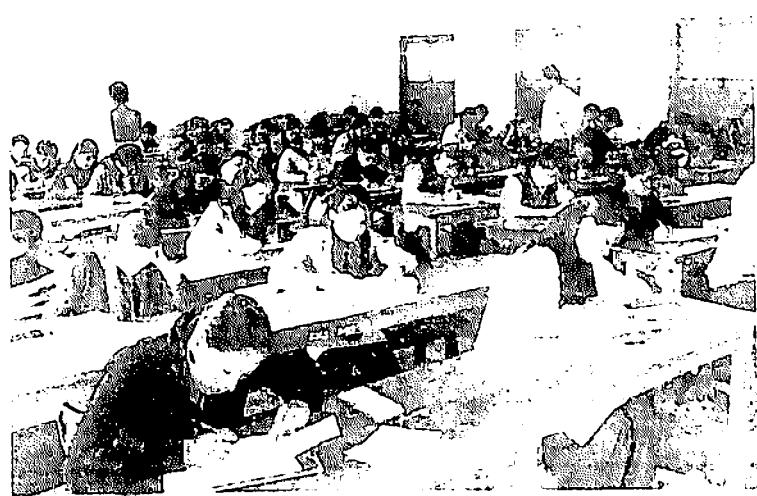
বিহুগম দৃষ্টিত জৰাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বিদ্যায়তনিক দিশ

বসন্ত কুমাৰ দত্ত

অৱসৰ প্ৰাপ্তি ভাৰপ্ৰাপ্তি অধ্যক্ষ,
জৰাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়

'In every seed lies the promise of a forest'
(Deepak Chopra)

১৯৬৪ চনৰ ৩ আগস্ট। এই দিনটো বকো অঞ্চলৰ বাইজৰ বাবে লেখত লবলগীয়া দিন। বৃটিশৰ আমোলত আৰু সাধীনোভৰ কালৰ ভালেমান বছৰ পিছলৈকে অসমত যি ধৰণৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা চলি আছিল, অন্ততঃ তাকেই পোৰাৰ মানসেৰে কেই গৰাকী মান শিক্ষাপ্ৰেমী ব্যক্তিৰ উদ্যোগত এই মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ত গতানুগতিক ভাৱে চলি অহা কলা শাখাৰ কেইটামান বিষয়ৰহে পাঠ দানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। বিষয় কেইটা আছিল অসমীয়া, অসমীয়া দ্বিতীয় ভাষা, বিকল্প অসমীয়া, ইংৰাজী, বিকল্প ইংৰাজী, অথনীতি, ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু ইতিহাস। ১৯৭৯-৮০ চনৰ শিক্ষা বৰ্ষৰ পৰা শিক্ষা, ভূগোল আৰু নৃতত্ত্ব বিষয় কেইটা সংযোজিত কৰা হয়। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত বড়ো ভাষাকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়। ১৯৭৭-৭৮ চনৰ শিক্ষা বৰ্ষত অসমীয়া আৰু অথনীতি বিষয়ত 'আৰ্নাচ' পাঠ্যক্ৰমৰ প্ৰবৰ্তন কৰা হয়। ১৯৮৬ চনৰ চেপেন্সৰ মাহৰ ১ তাৰিখৰ পৰা অংক, বাসায়ন বিজ্ঞান, পদাৰ্থ বিজ্ঞান আৰু জীৱবিজ্ঞান বিষয়ক সামৰি উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্তৰত বিজ্ঞান শাখাৰ শুভাৰন্ত কৰা হয়। ১৯৯৩ চনত বিজ্ঞান শাখাক স্নাতক পৰ্যায়লৈ উন্নীত কৰা হয়। বৰ্তমানলৈ কলা শাখা আৰু বিজ্ঞান শাখাৰ উক্ত বিষয় বোৰৰ (বড়ো ভাষাক বাদ দি) 'মেজৰ' পাঠ্যক্ৰম চলি আছে। তাৰশ্যো এতিয়াও কমপক্ষেও কলা-শাখাত তৰ্ক আৰু

দৰ্শন, হিন্দী, সংস্কৃত আৰু বিজ্ঞান শাখাত পৰিসংখ্যা বিষয় প্ৰচলন কৰাৰ থল আছে।

একোখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ সফলতাই সকলোকে আনন্দিত কৰে আৰু বিফলতাই কৰে বিষাদগ্ৰস্ত। মানুহৰ জীৱনৰ দৰেই শিক্ষানুষ্ঠানৰ ক্ষেত্ৰতো ঘাত-প্ৰতিঘাত, সফলতা বিফলতা পৰিলক্ষিত হয়। সফলতাই উজ্জীৱিত কৰাৰ বিপৰীতে বিফলতাই নতুন উদ্যমেৰে আগ বাঢ়িবলৈ সকিয়নী দিয়ে। বয়স আগবঢ়াৰ লগে লগে মানুহৰ জীৱনলৈ দুৰ্বলতা আছে; কিন্তু এখন শিক্ষানুষ্ঠান যিমানেই পূৰণি হয় সিমানেই সৱল হৈগৈ থাকে। গুৰুনানকে কৈছে—“মানুহ এজনৰ জীৱনৰ

প্রথম দহটা বছৰ শিশুকালতে পাৰ হৈ যায়। পৰৱৰ্তী দহবছৰ হৈছে বৃদ্ধিৰ সময়। ত্ৰিশ বছৰত তেওঁ এজন সুস্থাম পৰিপূৰ্ণ তৰণ হৈ পাৰে। চলিশ বছৰত তেওঁ এজন পুৰুষ। পঞ্চাশ বছৰ বয়সত তেওঁ দুৰ্বল অনুভৱ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে।” এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ ক্ষেত্ৰত মানুহৰ জীৱনৰ চলিশ বছৰলৈ থকা বৈশিষ্ট্য সমূহ পূৰ্ণমাত্ৰাই থাকিলৈও পঞ্চাশ বছৰৰ লক্ষণ সমূহ নেথাকে। মানুহৰ জীৱনৰ পৰিগতি থাকে; কিন্তু জাগতিক বা মহাজাগতিক কোনো অঘটন নহ'লৈ শিক্ষানুষ্ঠান যুগমীয়া হৈ থাকে। উদ্বিদৰ বীজত এখন বিশাল অৱগ্যৰ সম্ভাৱনা নিহিত হৈ থকাৰ দৰে একোখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ আৰম্ভণয়ে বহন কৰে ভৱিষ্যতে জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ ন সমলেৰে উৎকৰ্ষতাৰ কেন্দ্ৰৰাপে গঢ়ি উঠাৰ সম্ভাৱনা। অৱশ্যে ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় অনুষ্ঠান খনৰ লগত জড়িত হৈ আহা সকলৰ সকলো ফালৰ পৰাই সৰ্বাঞ্চক প্ৰচেষ্টা।

জৱাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়ে ২০১১ চনৰ ৩ আগষ্ট তাৰিখে সাত চলিশ বছৰ পূৰ্ণ কৰি আঠচলিশ বছৰত ভৰি দি শ্ৰীজয়তী বৰ্ষৰ দুৱাৰ-দলিৰ ওচৰ চাপিছে। যি প্ৰত্যাশা আগত ৰাখি শিক্ষানুষ্ঠানখন প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল, এই সময়ছোৱাত কিমানখিনি বাস্তৱায়িত হ'ল, তাৰ বিচাৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন। মহাবিদ্যালয় সমূহ স্নাতক পৰ্যায়ৰ শিক্ষানুষ্ঠান। জন্ম লক্ষৰ চাৰি বছৰ পিছৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৯৬৮ চনৰ পৰা ২০১১ চনলৈকে জৱাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা কিমান সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী স্নাতক হৈ ওলাল আৰু তেওঁলোকে জীৱনত কেনেধৰণে সফলতা লাভ কৰিলৈ তাৰ খতিয়ান ল'লৈ মহাবিদ্যালয়খনৰ সফলতা-বিফলতাৰ ছবি সাধাৰণ ভাবে পোৱা যাব। এই লেখাত তেনে এখন ছবিকেই তুলি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

১৯৭৯ চনৰ পৰা ১৯৮৫ চনলৈ এই পাঁচ বছৰত মহাবিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল অতি হতাশজনক। অসমৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ বাবে সদৌ অসম ছাত্ৰ সহাব নেতৃত্বত চলা আন্দোলনে অসমৰ শিক্ষাখণ্ডত পেলোৱা অশুভ প্ৰভাৱ ইয়াৰ কাৰণ হ'ব পাৰে। আন্দোলনৰ ফলত ১৯৮০ চনৰ পৰীক্ষাই

অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নগ'ল। এই বছৰটোৰ পৰীক্ষা ১৯৮১ চনৰ পৰীক্ষাৰ লগত একেলগে অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ১৯৬৮ চনৰ পৰা ২০১১ চন পৰ্যন্ত চৌচলিশ বছৰত স্নাতক কলা পৰীক্ষাত ২৯২০ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অৱৰ্তীণ হয়। এই সকলৰ ১৬৪২ গৰাকী উত্তীণ হয়। গড় হিচাপত উত্তীণৰ শতকৰা হাৰ ৫৬.২৩%। ইয়াৰে ৩ জনে ডিষ্টিংচন, ৩ গৰাকীয়ে মেজৰৰ প্ৰথম শ্ৰেণীত, ৬৮৩ গৰাকীয়ে মেজৰৰ দ্বিতীয় শ্ৰেণীত, সাধাৰণ ভাবে উত্তীণ সকলৰ ভিতৰত ১২৫ গৰাকীয়ে দ্বিতীয় বিভাগত উত্তীণ হয়। ৮২৩ গৰাকীয়ে বিভাগহীন ভাবে উত্তীণ হয়। গছ হিচাপত উত্তীণৰ হাৰ একেবাৰে বেয়া নহয় যদিও, সামগ্ৰীক ভাবে এই ছবি উৎসাহজনক বুলিব নোৱাৰিব। এটি মনকৰিবলগীয়া কথা হ'ল, স্নাতক শ্ৰেণীত অধ্যয়ন কৰিবলৈ লোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা আশানুৰূপ নহয়। এই দিশটো কিবা গঁঠেলা মাৰি থকাৰ দৰেই হৈছে। চৌচলিশ বছৰত স্নাতক কলা পৰীক্ষাত অৱৰ্তীণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী গড় হিচাপত ৬৬.৪ জনহে।

মানুহৰ জীৱনৰ পৰিগতি থাকে; কিন্তু জাগতিক বা মহাজাগতিক কোনো অঘটন নহ'লৈ শিক্ষানুষ্ঠান যুগমীয়া হৈ থাকে। উদ্বিদৰ বীজত এখন বিশাল অৱগ্যৰ সম্ভাৱনা নিহিত হৈ থকাৰ দৰে একোখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ আৰম্ভণয়ে বহন কৰে ভৱিষ্যতে জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ ন সমলেৰে উৎকৰ্ষতাৰ কেন্দ্ৰৰাপে গঢ়ি উঠাৰ সম্ভাৱনা। অৱশ্যে ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় অনুষ্ঠান খনৰ লগত জড়িত হৈ আহা সকলৰ সকলো ফালৰ পৰাই সৰ্বাঞ্চক প্ৰচেষ্টা।

১৯৬৪ চনত মা৤ৰ ষাঠি গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে আৰম্ভ হোৱা মহাবিদ্যালয়খনত যোৱা কেইবছৰমানৰ পৰা হেজাৰ-বাৰশৰো অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অধ্যয়ন কৰি আহিছে। এই সকলৰ গৰিষ্ঠ সংখ্যকেই উচ্চতাৰ মাধ্যমিক (উচ্চ শিক্ষাৰ অনুগ্রহ নহয়) শাখাৰ। এই শাখাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰীক্ষাৰ ভাল

ফলাফলৰ শুণ্বত স্নাতক মহলাত অধ্যয়ন কৰা ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা নিৰ্ভৰ কৰে। উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাৰ ফলাফল আশানুৰূপ নহয়। যি সকল উন্নীৰ্ণ হয়, তাৰো ভাল ফল লাভ কৰা সকল নগৰ-চহৰৰ মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰিবলৈ গুটি যায়। মহাবিদ্যালয় খনৰ স্নাতক মহলাত অধ্যয়ন কৰা ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি নোপোৱাৰ ইও এটি কাৰণ হ'ব পাৰে।

আনন্দাতে, বিজ্ঞান শাখাৰ স্নাতক শ্ৰেণীত ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা পৰ্যাপ্ত নোহোৱাৰ ক্ষেত্ৰতো উক্ত কাৰণকে আঙুলিয়াৰ পাৰি। বিজ্ঞান শাখাত ১৯৯৭ চনৰ পৰা ২০১১ চনলৈ, পোন্ধৰ বছৰত স্নাতক পৰীক্ষাত ১৯১ গৰাকী ছাত্র-ছাত্রী অৱৰ্তীৰ্ণ হয়। এই সকলৰ ১৩২ গৰাকী উন্নীৰ্ণ হয়। গড় হিচাপত উন্নীৰ্ণৰ শতকৰা হাৰ ৬৯.১% শতাংশ। উন্নীৰ্ণৰ এই হাৰ ভাল বুলিয়ে ক'ব লাগিব। ইয়াৰে এগৰাকীয়ে ডিস্টিংচন, ৫ গৰাকীয়ে 'মেজে'ত প্ৰথম শ্ৰেণী, ৩৭ গৰাকীয়ে দ্বিতীয় শ্ৰেণী লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। সাধাৰণ ভাবে উন্নীৰ্ণ সকলৰ ভিতৰত ৬১ গৰাকীয়ে দ্বিতীয় বিভাগত আৰু ২৮ গৰাকীয়ে বিভাগইৰীন ভাবে উন্নীৰ্ণ হয়। বিজ্ঞান শাখাটো বৰ্তমানে শৈশৱৰ ডেওনা পাৰ হৈ বৃদ্ধিৰ পৰ্যায়ত আছে। ইয়াৰ প্ৰীবৃদ্ধি তৰান্বিত কৰাৰ বাবে আন্তৰিকতাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰা স্নাতক উপাধি লাভ কৰা গৱিষ্ঠ সংখ্যক ছাত্র-ছাত্রীয়ে চৰকাৰী, বেচৰকাৰী অনুষ্ঠান, প্রতিষ্ঠান আদিত কৰ্মসংস্থাপন লাভ কৰি আহিছে। শিক্ষা, বেংক সেৱা, জীৱন বীমা, ৱেল বিভাগ, ডাক-তাৰ বিভাগ, প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ উপৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আৰু দুই-এটি বিভাগতো কৰ্মসংস্থাপন লাভ কৰিছে। ৰাজ্য চৰকাৰৰ স্বাস্থ্যসেৱা, সমবায়, সমাজ কল্যাণ, বিদ্যুত বিভাগ, গ্রামোন্যন, পথওয়াত বিভাগ, আৰক্ষী বিভাগত নিম্ন পৰ্যায়ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মধ্যম পৰ্যায়ৰ বিষয়া-কৰ্মচাৰী হিচাপে কায়নিৰ্বাহ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। আৰক্ষী বিভাগত থানাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া, চক্ৰ পৰিদৰ্শক, উপ-আৰক্ষী অধীক্ষক আদি পদত অধিষ্ঠিত হৈছে। একাংশই আইনৰ স্নাতক হৈ অধিবক্তা বাপে স্বাধীন ব্যৱসায় কৰিছে। আন কিছু সংখ্যকে চাকৰি-বাকৰি নকৰি ঠিকা-ঠুকলি, সংবাদিকতা, ব্যৱসায়

আদিত জড়িত হৈ জীৱন নিৰ্বাহৰ পথ বাঢ়ি লৈছে। শিক্ষা খণ্ডতেই অধিক সংখ্যকে কৰ্মসংস্থান লাভ কৰিছে।

কিছু বছৰ আগলৈকে মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰা স্নাতক উপাধি লাভ কৰা সকলে নিবনুৱা হৈ থাকিবলগা হোৱা নাছিল। বৰ্তমানৰ কথা সুকীয়া। অসম তথা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতেই শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সংখ্যা দ্রুতগতিত বাঢ়ি আহি এক উদ্বেগজনক পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে। বৃত্তিমুখী শিক্ষাৰ অভাৱেই শিক্ষিত নিবনুৱা সমস্যাৰ বছৰোৰ কাৰণৰ ভিতৰৰ আন এটি কাৰণ বুলি ঠাঁৰৰ কৰিব পাৰি।

আন্তঃংগাঁথনিৰ ক্ষেত্ৰত যোৱা কেইবছৰ মানৰ পৰা, বিশেষকৈ বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ পৰা আৰ্থিক সাহায্য লাভ কৰাৰ ফলত মহাবিদ্যালয়খনৰ চকুত লগা ধৰণে উন্নতি হৈছে। এসময়ত পাঠ্দান কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় সংখ্যক শ্ৰেণীকোঠাৰ অভাৱ আছিল, ছাত্র-ছাত্রী, শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বীৰ বাবে বহিৰলৈ আহল-বহল কোঠা নাছিল, উন্নতমানৰ বিজ্ঞানাগাৰ নাছিল, কেন্টিন নাছিল। বৰ্তমানে এনে আহৰকলীয়া সমস্যা সমূহৰ ভালেখিনি সমাধান হৈছে। বিদ্যায়তনিক দিশত প্ৰভাৱ পেলাব পৰা বিভিন্ন দিশৰ 'চেল', 'ফ্ৰাম' আদিৰো প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে। সময়ে সময়ে ভিন ভিন বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা চক্ৰ আদি অনুষ্ঠিত হৈ আহিছে। এনেবোৰ ইতিবাচক দিশ থকাৰ পিছতো 'ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যয়ন পৰিষদ' (চমুকে NAAC) এ মহাবিদ্যালয়খন পৰিদৰ্শন কৰাৰ পিছত পৰিষদৰ পৰা সন্মানজনক 'গ্ৰেড' এটি পাবলৈ সক্ষম নহ'ল। পৰিষদৰ নিৰ্ধাৰণ সম্পূৰ্ণৰাপে পূৰণ কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে হয়তো এনে হ'বলৈ পালে। সন্তুষ্টঃ স্নাতক মহলাত থাকিবলগীয়া ছাত্র-ছাত্রীৰ অভাৱ আৰু পৰীক্ষাৰ ফলাফল আশা ব্যঙ্গক নোহোৱাটোও ইয়াৰে অন্যতম কাৰণ হ'ব পাৰে। হতাশ নহৈ বিফলতাৰ কাৰণৰোৰ নিৰ্ণয় কৰি নতুন উদ্যৱেৰে আগ বাঢ়িলৈ এনে ধৰণৰ সাময়িক বিপৰ্যয়ৰ ওৰ নপৰাকৈ নেথাকে।

উপসংহাৰ :

বৰ্তমান যুগটো বিজ্ঞান আৰু তথা প্ৰযুক্তিৰ দিশত

দুর্বলগতিত আগ বাঢ়ি গৈছে। সময়ৰ উপযোগীকৈ এই মহাবিদ্যালয়খনৰ বিষয়গত আৰু পদ্ধতিগত পৰিবৰ্তনৰ ক্ষেত্ৰত ভালেখিনি কৰিবলগীয়া। আছে। অৱশ্যে এনে ধাৰণা গৰিষ্ঠ সংখ্যক মহাবিদ্যালয়, বিশেষকৈ থাম্যাঞ্চলৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত সাৰ্বজনীন বুলিয়ে ক'ব পাৰি। বৰ্তমান সময় আৰু বিশ্বৰ উন্নত দেশসমূহৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ লগত খোজ মিলাবলৈ হ'লে উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান সমূহত কম্পিউটাৰ চাইল, মাচ্ মিডিয়া, সংৰাদিকতা, বিজিনেচ মেনেজমেন্ট, হ'ম চাইল, বায়'ফিজিকচ্, বায়'টেকন'লজী, পেট্ৰ'লিয়াম টেকনলজী, ইন্ফ্ৰামেচন টেকন'লজী আদি প্ৰয়োগিক তথা বৃত্তিমুখী বিষয় সমূহ প্ৰচলন কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে। এনেৰোৰ পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষা প্ৰহণৰ অস্তত শিক্ষার্থী সকলে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ নিয়োজন তথা স্ব-নিয়োজনৰ ক্ষেত্ৰত নিজকে উপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰিব পাৰিব। এই কাম কৰিব লাগিব অসম চৰকাৰ আৰু বিশ্ববিদ্যালয়কেইখনে। কাৰণ মহাবিদ্যালয় সমূহ চৰকাৰী বা প্ৰাদেশীকৃত অনুষ্ঠান, যিৰোৱত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা অনুমোদিত পাঠ্যক্ৰমহে প্ৰচলিত হৈ থাকে। বৰ্তমানে থকা বিষয় সমূহৰ আওপুৰণি পাঠ্যক্ৰম সলনি কৰি ছাত্-ছাত্ৰীক সময়ৰ লগত খাপ খাব পৰাকৈ উপযুক্ত কৰি তুলিব পাৰিব লাগিব।

মহাবিদ্যালয় এখন একমাত্ৰ বৌদ্ধিক উৎকৰ্ষ সাধনৰে কেন্দ্ৰস্থল নহয়। বহল পৰিসৰত নহ'লেও, স্থানীয়ভাৱে সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, সাহিত্য-সংস্কৃতি আদি দিশত চৰ্চা

আৰু উন্নয়নত অৱদান আগবঢ়োৱাৰ অলিখিত অনিবার্য দায়িত্বও ইয়াৰ আছে। অন্যথা মহাবিদ্যালয়খন কেৱলমাত্ৰ কিছুসংখ্যক ডিগ্ৰীধাৰী লোক সৃষ্টি কৰাৰ কাৰখনাৰ লেখীয়াহে হ'ব। মনত বখা আৱশ্যক হৈ উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান এখন এক সৃষ্টিশীল আৰু মানসিকভাৱে সুস্থ ব্যক্তিত্বপূৰ্ণ জীৱন গঢ়াৰো মাধ্যম। এই ক্ষেত্ৰত গুণমান বিশিষ্ট গ্ৰহসন্তাৰেৰে সমৃদ্ধ এটি পুথিভঁৰালে সহায় কৰিব পাৰে। প্ৰত্যেক বিষয়ৰ, আন্তৰ্জাতিক পৰ্যায়ৰ কথা নেভাবিলেও, অস্ততঃ বাস্তুীয় পৰ্যায়ৰ গৱেষণা পত্ৰিকা, প্ৰসংগ পুথি, বিভিন্ন বাতৰি কাকত আদিৰে সমৃদ্ধ পুথিভঁৰাল এটি মহাবিদ্যালয়ৰ আত্মাস্বৰূপ হৈ পৰে। সাধাৰণতে চহকী পুথিভঁৰাল এটি বৌদ্ধিক মহলৰ বাবে আৰ্কৰণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হৈ উঠে। ইয়াৰ উপৰি সকলোৰে শাৰীৰিক, মানসিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ বাবে খেল-ধেমালি, সাহিত্য চৰা, কলা আৰু বিজ্ঞান ভিত্তিক আলোচনা চক্ৰ আদিৰ ব্যৱস্থাতো থাকিবই লাগে। এইটো কথা অনন্বীকাৰ্য হৈ শিক্ষক- শিক্ষিয়াত্ৰী সকলৰ প্ৰেৰণাদায়ক আৰু বচনাত্মক ভূমিকাৰ দ্বাৰাহে ছাত্-ছাত্ৰী সকলৰ শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক বিকাশ সম্ভৱ আৰু সিয়ে এটি শিক্ষানুষ্ঠানক মহত্ব প্ৰদানত সহায় কৰে।

জৱাহৰবলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়ে উৎকৰ্ষতাৰ কেন্দ্ৰৰূপে গঢ় লোৱাৰ পথত আগ বাঢ়িবলৈ হ'লে একান্তই প্ৰয়োজন হ'ব মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালৰ সদোটি সদস্যৰ অনুষ্ঠানটোৰ প্ৰতি আঞ্চলিকতাৰ মনোভাৱ আৰু অফুৰন্ত কৰ্মসূহা। □□□

আধুনিক অসমত নারীৰ ভূমিকা

কৰণা কলিতা

স্নাতক তৃতীয় বর্ষ (কলা)

মানৱ সভ্যতা নারী আৰু পুৰুষৰ যুটীয়া কাৰ্যকুশলতাৰ চানেকি। কোনো এখন ঠাইৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নত নারী পুৰুষ উভয়ে সক্ৰিয় ভূমিকা পালন কৰে বা কৰাটো নিত্যান্তই বাঞ্ছনীয়। আধুনিক অসমত নারীৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ কিয়নো নারীয়ে অসমৰ এক অপৰিহাৰ্য অংগ হিচাপে ইয়াৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নত এক প্ৰশংসনীয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আছিছে। এইখনিতে 'আধুনিক অসম' বুলি কওঁতে ইয়াৰ আৰম্ভণিৰ কালছোৱাৰ কথা স্পষ্ট কৰি দিয়াতো উচিত হ'ব। সচৰাচৰ ১৮২৬ চনৰ ইয়াঙ্গাৰু সন্ধিমতে অসমৰ শাসনভাৰ ইংৰাজৰ হাতলৈ যোৱাৰ পিছত আৰু ইয়াৰ ফলস্বৰূপে অসমত আধুনিক পশ্চিমীয়া সভ্যতাৰ প্ৰভাৱ পৰাৰ লগে লগে অসমত আধুনিক যুগ আৰম্ভ হোৱা বুলি ধৰা হয় (বিশেষকৈ সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত)। অৰ্থাৎ এয়াই আধুনিক অসমৰ আৰম্ভণি। কিন্তু এই বচনাখনিৰ দৈৰ্ঘ্য আৰু তথ্যৰ পৰ্যাপ্ততাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি বিশ্ব শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৯০১ চনৰ পৰাহে আধুনিক অসমত নারীৰ ভূমিকা সম্পর্কে ইয়াত আলোচনা কৰা হ'ল। অৱশ্যে ১৯০১ চনৰ পৰা নারীৰ ভূমিকা আলোচনা কৰাৰ আৰত অন্য এটা কাৰণো আছে। ১৯ শতিকাৰ সময়ছোৱাত অসমত সামগ্ৰিক সাক্ষৰতাৰ হাৰ অতি কম আছিল আৰু ইয়াতকৈ নগন্য আছিল মহিলা সাক্ষৰতাৰ হাৰ। শিক্ষাৰ অভাৱত এই সময়ছোৱাত অসমত নারীৰ ভূমিকা একেৰোৰে উলাই কৰিব পৰা বিধিৰ নাছিল যদিও সেয়া এক বিশেষ উল্লেখযোগ্যও নাছিল বুলি মোৰ ধাৰণা। মোৰ অধ্যয়নৰ ক্ষুদ্ৰ পৰিধিমতে এই সময়ছোৱাত মাত্ৰ কেই গৰাকীমান মহিলা সাহিত্যিকেহে কাব্য সাহিত্যত কিছু অবিহণ যোগাই গৈছে।

তেওঁলোকৰ ভিতৰত আটাইতকৈ উল্লেখযোগ্য হৈছে বিষ্ণুপ্ৰিয়া দেৱী আৰু পদ্মাৱতী দেৱী ফুকননী। যি কি নহওঁক আধুনিক অসমত নারীৰ ভূমিকা মূলত চাৰিটা ভাগত বিভক্ত কৰি আলোচনা কৰিব পাৰি -

(১) ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত পালন কৰা সক্ৰিয় ভূমিকা, (২) অসমৰ বৌদ্ধিক জগতখনৰ উত্তৰণত গ্ৰহণ কৰা ভূমিকা, (৩) অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতখনৰ বিকাশত পালন কৰা ভূমিকা আৰু (৪) অসমৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত লোৱা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা।

আধুনিক অসমত নারীৰ ভূমিকা ওপৰোক্ত চাৰিটা ভাগৰ আধাৰত তলত আলোচনা কৰা হ'ল।

আধুনিক অসমীয়া নারীৰ সাহসিকতাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায় ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত তেওঁলোকে দেখুওৱা বীৰত্বৰ চানেকিত। ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত আধুনিক অসমীয়া মহিলাৰ অৱদান বা ভূমিকাৰ উমান দিবৰ বাবে তলৰ তিনিগৰাকী মহীয়সী নারীৰ নামেই যথেষ্ট হ'ব বুলি মই ভাৱো।

(ক) ভোগেশ্বৰী ফুকননী (১৮৮৫-১৯৪২) — এওঁ এগৰাকী অন্যতম মহিলা স্বাধীনতা সংগ্ৰামী। ১৯৪২ চনত মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত হোৱা ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনত এওঁ সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি অসীম সাহসিকতাৰ পৰিচয় দিছিল। এই আন্দোলনৰ সময়ত এগৰাকী ইংৰাজ বিষয়াই জাতীয় পতাকাক অপমান কৰিছিল। এই অপমানৰ প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ বীৰদৰ্পে আগুৱাই গৈ বিষয়াজনৰ গুলিত এই মহীয়সী নারীয়ে মৃত্যু বৰণ কৰে (১৯৪২, ২০ চেন্টেমুৰি)।

(খ) কলকাতা বৰুৱা (১৯২৮-১৯৪২) - এওঁৰ জন্ম

গহপুরত। এওঁ ১৯৪২ চনৰ ভাৰতত্যাগ আন্দোলনৰ অন্য এগৰাকী অসমীয়া মহিলা শ্বহীদ। এই আন্দোলনৰ সময়ত ‘মৃত্যু বাহিনী’ত যোগ দিয়ে আৰু গহপুৰ থানাত পতাকা উৰুৱাবলৈ গৈ শ্বহীদ হয় ১৯৪২ চনৰ ২০ চেপ্টেম্বৰ তাৰিখে।

(গ) চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানী (১৯০১ - ১৯৭২) - অন্য এগৰাকী বীৰঙ্গণা মহিয়সী নাৰী। স্বাধীনতা সংগ্ৰামত সক্ৰিয় ভূমিকা প্ৰহণ কৰাৰ উপৰিও নাৰীৰ মৰ্যাদাৰ হকে যুঁজি সমাজ সংক্ৰান্ত সাধন কৰা প্ৰথম অসমীয়া নাৰী। ‘অসম মহিলা সমিতি’ৰ জন্মদাত্ৰী আৰু ১৯২৬ চনৰ পৰা ৭ বাৰৰ বাবে একেৰাহে ইয়াৰ সম্পাদিকা।

এনেদৰে আধুনিক অসমীয়া নাৰীসকলে অতুল সাহসৰে ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত জপিয়াই পৰি এক অবিস্মৰণীয় ভূমিকা পালন কৰিছিল।

আধুনিক অসমত নাৰী ভূমিকা আটাই তকৈ উল্লেখযোগ্য আৰু চৰুত লগা সাহিত্যৰ জগতখত। এই ক্ষেত্ৰত একে আষাৰে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে আধুনিক অসমত পুৰুষৰ সমানে নাৰীসকলেও সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখন চহকী কৰাত অপৰিহাৰ্য ভূমিকা পালন কৰিছে। কেইগৰাকীমান নাৰীৰ যোগেদি ইয়াৰ উদাহৰণ দাঙি ধৰা হ'ল -

(ক) ধৰ্মেশ্বৰী দেৱী বৰুৱানী (১৮৯২-১৯৬০) : এখেত অসমীয়া আধুনিক সাহিত্য জগতৰ প্ৰাৰম্ভিক সময়ৰ কৰি। কাৰ্য প্ৰতিভা আৰু অসমীয়া সাহিত্যলৈ আগবঢ়োৱা অৱদানৰ বাবে অসম সাহিত্য সভাই ১৯৫৬ চনত ‘কাৰ্য ভাৰতী’ উপাধি প্ৰদান কৰে। কেইখনমান প্ৰকাশিত পুথি - ফুলৰ শৰাই, অঞ্চলধাৰা, প্ৰাণৰ পৰশ, জীৱন তৰী আদি।

(খ) কমলালয়া কাকতি (১৮৯৪-১৯৪৬) - ১৯২৭ চনত প্ৰথম অসমীয়া মহিলা আলোচনী ‘ঘৰ জেউতি’ সম্পাদনা কৰি আধুনিক অসমীয়া নাৰীৰ চিঞ্চাধাৰাৰ উন্নীতকৰণত বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছে।

(গ) নলিনীবালা দেৱী (১৮৯৮ - ১৯৭৭) অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথম মহিলা সভানেত্ৰী (১৯৫৪ চনৰ ১ জানুৱাৰী) আৰু পদ্মশ্ৰী সন্মান লাভ কৰা প্ৰথম অসমীয়া

মহিলা সাহিত্যিক। এখেতে ১৯৬৭ চনত অলকানন্দা কাৰ্য পুথিখনৰ বাবে অকাডেমী বঁটাও লাভ কৰে। কেইখনমান প্ৰকাশিত পুথি - সন্ধিয়াৰ সুৰ, সপোনৰ সুৰ, যুগদেৱতা, পৰশমণি আদি।

(ঘ) নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ (১৯৩৩-২০০৪) প্ৰসিদ্ধ কৰি। ১৯১১ চনৰ অসম সাহিত্য সভাৰ সভানেত্ৰী। এখেতে ১৯৮৩ চনত ‘সুদীৰ্ঘ দিন আৰু ঝাতু’ প্ৰহৃত বাবে সাহিত্য অকাডেমী বঁটা লাভ কৰে। কেইখনমান প্ৰকাশিত পুথি - অন্তৰঙ্গ, দিনৰ পিছত দিন’, দেৱী, শিৰ, সূৰ্য আদি। জীৱন বৰ অনুপম তেখেতৰ আঘাজীৱনী প্ৰস্তু।

(ঙ) নিৰ্ব-পমা বৰগোহাঞ্জি (১৯৩২) বিশিষ্ট সাংবাদিক, উপন্যাসিকা আৰু গল্পকাৰ। এখেতে ‘অভিযাত্ৰী’ প্ৰহৃত বাবে ১৯৬৬ চনত সাহিত্য অকাডেমী বঁটা লাভ কৰাৰ লগতে ২০০৩ চনত অসম উপতাৰকা বঁটাও লাভ কৰে। অন্যান্য পুথি - পল্লীৰ পৃথিৰী, সেই নদী নিৰৱাধি, হৃদয় এটা নিৰ্জন দীপ আদি।

(চ) মামনি বয়চম গোস্বামী (১৯৪১-২০১১) - এখেত বিশিষ্ট উপন্যাসিকা, গল্প লেখিকা আৰু ৰামায়ণী সাহিত্যৰ গৱেষক। ‘জ্ঞানপীঠ’ বঁটা লাভ কৰা প্ৰথম আৰু একমাত্ৰ অসমীয়া মহিলা। প্ৰকাশিত পুথিৰ ভিতৰত ‘হৃদয় এক নদীৰ নাম’, মামৰে ধৰা তৰোৱাল আৰু দুখন উপন্যাস ‘দত্তল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওঁদা’ আদি। (মামৰে ধৰা তৰোৱাল আৰু দুখন উপন্যাসৰ বাবে ১৯৮২ চনত সাহিত্য অকাডেমী বঁটাও লাভ কৰে। আধা লিখা দস্তাবেজ লেখিকাৰ আঘাজীৱনীমূলক প্ৰস্তু।

ওপৰোক্ত বৰেণ্য মহিলা সকলৰ উপৰিও বনমালী শইকীয়া, বাসন্তী বৰদলৈ, শৰীপ্ৰভা বৰুৱা, প্ৰবীণা শইকীয়া, সন্মেহ দেৱী আদি মহিয়সী অসমীয়া নাৰীয়ে তেওঁলোকৰ অমূল্য সৃষ্টিবাজিৰে আধুনিক অসমৰ বৌদ্ধিক জগতখনৰ উন্নীতকৰণত মুখ্য ভূমিকা প্ৰহণ কৰি আহিছে।

আধুনিক অসমত নাৰীয়ে পালন কৰা অগ্ৰণী ভূমিকাৰ উজ্জ্বল চানেকি পোৱা যায় অন্য এখন ক্ষেত্ৰত। সেই ক্ষেত্ৰখন

হৈছে শিল্প সংস্কৃতির ক্ষেত্র। বিশেষকৈ সংগীত আৰু কথাছবি জগতত অসমীয়া নাৰীৰ ভূমিকা শলাগিবলগীয়া। ইয়াৰে দুটামান উদাহৰণ দাঙি ধৰিব খুজিছোঁ।

(ক) প্রতিমা পাণ্ডে বৰুৱা (১৯৩৫-২০০২) : ভাৰত বিখ্যাত সংগীত শিল্পী। পঞ্চাশৰ দশকত এওঁ ডো ভূপেন হাজৰিকাৰ সান্নিধ্যলৈ আহে। ত্ৰিমে গোৱাল পৰীয়া লোকগীতত শ্ৰেষ্ঠতা প্ৰতিপন্থ কৰে। এওঁক গোৱাল পৰীয়া লোকগীতৰ সন্ধান্তী বুলিও কোৱা হয়। তেওঁ ১৯৮৯ চনত সংগীত নাটক অকাডেমী আৰু ১৯৯১ চনত পদ্মশ্ৰী সন্মান লাভ কৰে।

(খ) দীপালি বৰঠাকুৰ (১৯৪১ -) : অসমীয়া আধুনিক গীতত কঠদান কৰা এগৰাকী উল্লেখযোগ্য কঠশিল্পী। বৰঠাকুৰে অসংখ্য আধুনিক গীতত কঠদান কৰিছে। ১৯৯৮ চনত পদ্মশ্ৰী ব'ঠা লাভ কৰে।

(গ) আইদেউ সন্দিকৈ : অসমীয়া ছবিজগতত অভিনয়ৰ ক্ষেত্ৰত এওঁৰ ভূমিকা স্মৰণীয়। এওঁ প্ৰথম অসমীয়া কথাছবি 'জয়মতী' (১৯৩৫) ৰ নায়িকা আছিল আৰু কথাছবিত অভিনয় কৰাৰ বাবে তেওঁ আজীৱন অবিবাহিত হৈ ৰব লগাত পৰে।

তেওঁলোকৰ উপৰিও অন্যান্য মহিলা শিল্পীয়ে বাস্তীয় পুৰস্কাৰ লাভ কৰি আধুনিক অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতখন বিচিত্ৰ আৰু চহকী কৰাত অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। তেওঁলোক হ'ল -

মলয়া গোস্থামী - শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰী ১৯৯১ চনত (কথা ছবি- ফিৰিঙ্গতি)

সীমা বিশ্বাস : শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰী, ১৯৯৬ চনত কথাছবি (বেণ্টি কুইন) ।

ডাঃ সাক্ষনা বৰদলৈ : 'অৰবিন্দন ব'ঠা' ১৯৯৬ চনত, বিভিন্ন ভাৰতীয় ভাষাৰ শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালিকা (ছবি- অদাহ্য)।

মঞ্জু বৰা : বিভিন্ন ভাৰতীয় ভাষাৰ শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালিকা, ১৯৯৯ চনত (ছবি- বৈভৱ)।

তৰালি শৰ্মা : শ্ৰেষ্ঠ নেপথ্য কঠ শিল্পী, ২০০৪ চনত (আকাশী তৰাৰ কথাৰে)

গতিকে দেখা গ'ল যে আধুনিক অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতখনতে নাৰীৰ ভূমিকা শলাগিবলগীয়া আৰু নিশ্চিতভাৱে প্ৰসংসাৰ যোগ্য।

অসমৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নো বহু পৰিমাণে নাৰী সকলৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। অসমৰ প্ৰধান দুৰ্বিধাৰ্পণী সামগ্ৰী চাহ আৰু এড়ি - মুগাৰ বন্দু উৎপাদনত নাৰীয়ে মুখ্য ভূমিকা পালন কৰে। চাহপাত খেতিত আৰম্ভণিৰ পৰা শেষলৈকে অৰ্থাৎ চাহগচ্ছৰ পৰা পাত কাটি শুকোৱাৰ পৰা পেকেজিঙ্গলৈ মহিলা সকলেই বেছিভাগ কাম সমাপন কৰে। আনহাতে অসমৰ বন্দু শিল্প বিশ্ববিখ্যাত হোৱাৰ মূলতে আছে অসমীয়া নাৰীৰ অৰ্থনৈতিক সক্ৰিয়তা আৰু এক পৰিশ্ৰমী মানসিকতা। সকলো ধৰণৰ কৃষিতেই নাৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে যদিও পাহাৰীয়া অঞ্চলত কৰা বুমখেতিত নাৰীৰ ভূমিকা আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ। গতিকে দেখা গ'ল যে আধুনিক অসমৰ নাৰী বৌদ্ধিক আৰু সাংস্কৃতিক জগতত সক্ৰিয় হোৱাৰ লগতে অৰ্থনৈতিক ভাৱেও পৰিপক্ষ।

যদিও আধুনিক (বিংশ শতাব্দীত) অসমত নাৰীৰ ভূমিকা ও পৰোক্ষ চাৰিটা ভাগত ভগোৱা হৈছে কিন্তু শেহতীয়াভাৱে প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰত নাৰী সকলে সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে।

গতিকে দেখা গল যে আধুনিক অসমৰ যি প্ৰতিচ্ছবি আজি আমাৰ সন্মুখত আছে তাত নাৰী সকলে অবিস্মৰণীয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি তেওঁলোকৰ কাৰ্যকুশলতাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে। □□□

সন্ত্রাস বনাম ভৱিষ্যত

ঝুঁতুল পাটোৱাৰী
স্নাতক ১ ম বৰ্ষ (কলা)

আজি অসমৰ মাটিত মৃত্যুৰ বিভীষিকা। চাৰিওফালে অশাস্ত্ৰিৰ পৰিৱেশ। বোমা বিস্ফোৰণ, গুলী বৰ্ষণ আদি। কোনে, কেতিয়া, কিদৰে মৃত্যুক সাৰতি ল'য়-কোনেও ক'ব নোৱাৰে। আমি সকলোৱে যেন এখন অন্ধকাৰ জগতত প্ৰৱেশ কৰিছোঁ। কোনেও নিজৰ জীৱনটোক নিবাপদ বুলি ভাবি নিজৰ লক্ষ্যত আগবঢ়ি যাৰ পৰা নাই আজি। এনেকুৱা অৱস্থাত অসমৰ বহতো অঞ্চলত কিশোৰ পাঠক-পাঠিকা আৰু বিশেষকৈ শিক্ষার্থীসকলে যথেষ্ট মানসিক শাৰীৰিক তথা বৌদ্ধিক হেঁচাৰ সন্মুখীন হৈছে।

আশাৰ কথা এইটোৱে যে এনে বিপৰ্যয়েও মানৱ সন্ধাক কাবু কৰিব নোৱাৰে। নহ'লে মানৱ আক্ৰমণত ছেদেলি-ভেদেলি হৈ যোৱা অসমক থলুৱা মানুহখিনিয়ে পুণৰ সুপ্ৰতিষ্ঠিত কৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন। শ্ৰীমন্তশংকৰদেৱৰ পূৰ্ববৰ্তী কালৰ অসমৰ অৱস্থাও বৰ সন্তোষজনক আছিল বুলি ক'ব নোৱাৰি। নৰবলিৰ প্ৰচলন আছিল, দৰিদ্ৰ আৰু শক্তিহীনসকল বাৰকৈয়ে লাধিত, বঞ্চিত, শোষিত হৈছিল। তথাপি এনে ভয়ংকৰ অৱস্থাৰ মাজতো মহাপুৰুষৰ দৰে প্ৰতিভাবন ব্যক্তিৰ জন্ম হৈছিল আৰু সাম্য কৰণাৰ মন্ত্ৰেৰে এক নৱজীৱনৰ স্বপ্ন বহতো নিষ্পেষিত মানুহক দেখুৱাছিল। তেওঁ এক সমন্বয়ৰ পথেদি অসমীয়া জাতিটো আগবঢ়াই নিছিল। দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়ত ইংৰাজসকলে গ্ৰীচ আক্ৰমণ কৰোতে গ্ৰীকসকল কম দুখ কষ্টৰ সন্মুখীন হোৱা নাছিল। তথাপি সেই দুঃ স্বপ্ন যেন লগাম সময়ৰ অৱসান ঘটিছিল আৰু শত্ৰুসকল পৰাজিত হৈছিল।

যিসকলে সন্ত্রাসক সমস্যা সমাধানৰ পথ বুলি বিবেচনা কৰিছে, মোৰ বোধেৰে তেওঁলোকে শুন্দ পথ বাছি লোৱা নাই। কাৰণ সহযোগিতা আৰু মানৱতাৰ পথতে প্ৰকৃত বিকাশৰ পথ। দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়তো ফেচীজিমৰ আহংকাৰ আৰু শক্তি চুৰ-মাৰ হৈ গৈছিল সহযোগিতাৰ সন্মুখত। তদুপৰি আজি পৃথিবীত কোনো এনে ঠাই নাই, যলেকে মানুহৰ পদম্পৰা ঘটা নাই। গতিকে এনে এখন পৃথিবীৰ কৰবাত লুকাই থাকি মানুহক হত্যা কৰি কোনো সাৰিও যাৰ নোৱাৰে বা কোনো মহৎ কামো কৰিব নোৱাৰে।

এনে এটা অৱস্থাত জীৱনৰ পথ কি ? কঠোৰ শ্ৰম, জ্ঞান আহৰণ, আত্মবিশ্বাস আৰু সহযোগিতাৰ দ্বাৰাহে আমি নিজৰ সমাজ তথা দেশৰ ভৱিষ্যত উজ্জ্বল কৰিব পাৰিম। ছাত্-ছাত্ৰীসকলেও বিপদ-বিঘ্নি, অশাস্ত্ৰি আদি সকলো বাধা নেওঁচি মনোযোগেৰে পঢ়া-শুনা কৰি নিজৰ লক্ষ্যত উপনিত হব লাগে। আনন্দাতে যিসকল ব্যক্তিয়ে নিজৰ জীৱনত আগবঢ়ি যাৰ বাবে অসং উপায় অৱলম্বন কৰিছে সেয়া নিতান্তই ভুল। দেশৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰে উঠি অহা কিশোৰ-কিশোৰী তথা ছাত্-ছাত্ৰীৰ ওপৰত। অসমৰ প্ৰতি গৰাকী ব্যক্তি তথা ছাত্-ছাত্ৰীয়ে কঠোৰ পৰিশ্ৰম, একতা, একাগ্ৰতা আৰু সহযোগিতাৰ জৰিয়তে যদি জীৱনৰ লক্ষ্যত উপনিত হ'ব পাৰে, তেনেহ'লে নিজৰ লগতে দেশৰো উৱতি হ'ব। সন্ত্রাসৰ দ্বাৰা যে একো সন্তুষ্ট নহয় সেয়া শেহতীয়াকৈ বিশ্বৰ কেবাজনো দুধৰ্ষ সন্ত্রাসবাদীৰ অকাল মৃত্যু আৰু শেষত গৈ সন্ত্রাসবাদীৰ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত আত্মসমৰ্পনে এই কথা স্পষ্ট কৰিছে। □□

বর্তমান সময়ত অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতৰ ছবিখন

জ্যোতিপ্রভা অধিকাৰী
স্নাতক ২য় বৰ্ষ (কলা)

সংস্কৃতি হৈছে কোনো এটা জাতি-জনজাতি বা সম্প্রদায়ৰ প্ৰতিবিষ্ম স্বৰূপ। সংস্কৃতিৰ মাধ্যমেৰে এটা জাতিৰ কলা-কৃষ্ণি, ৰীতি-নীতি, সাজ-পাৰ, খাদ্য পৰম্পৰা আদি প্ৰতিফলিত বা প্ৰকাশ হয়। সমগ্ৰ বিশ্বৰ সকলোৰোৰ দেশ, জাতি, জন-জাতিৰ একোটা সুকীয়া সংস্কৃতি থাকে। ঠিক একেদৰে আমাৰ অসমো ব্যতিক্ৰম নহয়। অসমৰ সংস্কৃতিও হৈছে বিশ্ব প্ৰসিদ্ধ আকৰণীয় আৰু সুন্দৰ। অসমৰ প্ৰকৃত সংস্কৃতি দৰাচলতে গঠিত হৈছে থলুৱা গীত-নৃত্য, খাদ্য, সাজ-পাৰ, ৰীতি-নীতিৰ দ্বাৰা। প্ৰকৃতি প্ৰদত্ত মনোৰম সৌন্দৰ্যৰ প্ৰভাৱো অসমৰ সংস্কৃতিত পৰিষে। সেয়েহে ইয়াৰ নানা উৎসৱ-পাৰ্বন প্ৰকৃতিৰ নানা খতু বা কালৰ লগত জড়িত।

আমি আটায়ে জানো যে বিহু অসমৰ জাতীয় উৎসৱ। বিহু তিনিটা; ৰঙালী বিহু, ভোগালী বিহু আৰু কঙালী বিহু। চ'ত আৰু ব'হাগ মাহৰ দোমাহিতি ৰঙালী বা ব'হাগ বিহু পালন কৰা হয়। পিছে ৰঙালী বিহুৰ প্ৰকৃত ছবিখন আজি দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। ব'হাগ মাহৰ আৰজণিত পৃথিবীৰ সৌন্দৰ্য হেজাৰ গুণে বৰ্দ্ধিত হয়। গছে নতুন পাত মেলে, কপৌ-ফুল ফুলে, নিলিৰ মিঠা বিনিয়ে চৌদিশ মাধুৰ্যময় কৰি তোলে। এনে এক সুন্দৰ পৰিৱেশত অতীতত ডেকা গাড়কৰে মুকলি পাথৰত, আহতৰ তলত বিহুগীত গাই, নাচি মনৰ আনন্দ প্ৰকাশ কৰিছিল। গুৰু বিহু দিনাখন গুৰুক গা-ধুৱাই লাও-বেঙেনা খুৱাই নতুন পঘা দিয়া হৈছিল। সকলৰে ডাঙৰজনক সেৱা জনাই হাতে বোৱা বিহুান দি আশৰ্বাদ গ্ৰহণ কৰিছিল। ডেকাহাঁতে ঘৰে ঘৰে ছচবি গাই গৃহস্থৰ কুশলৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল।

কিন্তু বর্তমান আগৰ সেই মুকলি বিহুই ঠাই লৈছে

মঞ্চত। প্ৰকৃত থলুৱা বিহু গীতৰ ঠাইত বৰ্তমান কিছুমান নতুন কথা আৰু সুৰৰ বিহু গীতৰ প্ৰচাৰ চলিছে। যিবোৰ আচলতে বিহুগীত নহয়, বিহু সুৰীয়া আধুনিক গীতৰ পৰ্যায়তহে ধৰিব পাৰি। গুৰু বিহুৰ প্ৰচলন গাঁওসমূহত আছে যদিও নগৰ অঞ্চলৰ কিছু সংখ্যক ল'বা-ছোৱালীয়ে হয়তো ইয়াৰ নাম শুনিছে যদিও ইয়াক নিজ চকুৰে দেখা নাই বা এই সম্পর্কে কোনো স্পষ্ট ধাৰণাই নাই।

অৱশ্যে এটা কথা ঠিক যে, কিছু সংখ্যক সচেতন শিল্পীৰ প্ৰচেষ্টাত প্ৰকৃত বিহু গীত নাচ বৰ্তমানেও প্ৰচলিত হৈছে।

বিহু তিনিটাৰ এটা অন্যতম হৈছে মাঘ বিহু। এই মাঘ বিহুত লখিমী আদৰি মেজিৰ জুইত আশৰ্বাদ লৈ ভোজ ভাত খোৱা হয়। কিন্তু বৰ্তমান নগৰ অঞ্চলত মাঘ বিহুৰ নামত এটা চৰকাৰী বন্ধৰ লগতে পেকেটৰ পিঠা লাক আৰু মাছ মাসৰে এসাজ বেষ্টুৰেট ভোজ। পূৰ্বৰ কণী যুঁজ, হাতী যুঁজ, ম'হ যুঁজ কুকুৰা যুঁজ মাত্ৰ দুই এঠাইত হে দেখিবলৈ পোৱা যায়। যাৰ ফলত আজিৰ ল'বা-ছোৱালীয়ে এইবোৰৰ সম্পর্কে অধিক গমকে নাপায়।

ঠিক একেদৰে কঙালী বিহু তুলসী তল আৰু খেতি পথাৰত জলোৱা চাকি গছিব তাৎপৰ্য বুজি নাপায়। তেওঁলোকে নাজানে ভৰাল কি, আকাশ বন্তি কি ? আমিও এনেকৈয়ে হয়তো এওঁলোকৰ ভিতৰতেই অনুভূতি হৈ যাৰ পাৰো।

অৰ্থাৎ আধুনিকতাৰ প্ৰভাৱে আমাৰ বৈজ্ঞানিক দিশত জ্ঞান বঢ়াইছে যদিও সাংস্কৃতিক জ্ঞান সংকীৰ্ণ কৰি আনিছে।

অসমৰ অন্যান্য সকল বৰ নানা উৎসৱ আছে, যিবোৰ

বর্তমান নিদিষ্ট কিছুমান অঞ্চলৰ বাহিৰে লাহে লাহে বিলুপ্তিৰ দিশলৈ আগবাঢ়িছে; যেনে,- মহ খেদা উৎসৱ, নাও খেলা উৎসৱ, সুৱৰী, বিভিন্ন পৃজা পাৰ্বন আদি। বর্তমান এই সমূহৰ ঠাই লৈছে অন্য দেশ বা বাজ্যৰ পৰা ধাৰ কৰি অনা নানা উৎসৱ অনুষ্ঠানে; যেনে,- Friendship day, Valentines day, Mother's day, father's day, বাথীবন্ধন আদিয়ে। বর্তমান এইবোৰৰ প্ৰভাৱ ইমান বেছি যে, কোনটো অসমৰ কোনটো অসমৰ নহয় ধৰিবই নোৱাৰিব।

সংস্কৃতিৰ অন্যতম এটা উপাদান হ'ল থলুৱা কলা কৃষ্টিবোৰ। অসমৰ থলুৱা কলা কৃষ্টি সমূহ অতি মনোমোহা। অসমীয়াৰ জাপি, নাঙল, জুৱলিৰ মাজত ইয়াৰ কাৰিকৰি কলা প্ৰদৰ্শিত হয়। গাঁৱে-ভুঁৱে লুকাই থকা নানা কৃষ্টিসমূহ সঁচাকৈ বৰ মনোৰম। তেওঁলোকৰ নানা লোক নৃত্য যেনে- ৰাভা নৃত্য, বড়ো নৃত্য আদি অতি আকৰ্ষণীয়। পিছে আজিৰ সময়ত এই সমূহৰ আদৰ যথেষ্ট পৰিমাণে কমি যোৱা যেন লাগে। বহু সময়ত সন্তোষীয়া মনোবৃত্তিৰ কিছু তৰললোকে এইলোক সংস্কৃতি সমূহৰ প্ৰতি উদাস দৃষ্টিভঙ্গী গ্ৰহণ কৰা দেখা যায়।

অসমৰ সাজপাৰ বুলিলে পোনতে মনলৈ আহে আমাৰ অতি আদৰৰ প্ৰতীক স্বৰূপ তাঁতশাল খনলৈ। অতীতত মহিলা সকলে নিজে পিঙ্কাৰ লগতে পৰিয়ালৰ অন্য সকলকো নিজে বৈ পিঙ্কাইছিল। পিছে আজি এই শালৰ আদৰ পূৰ্বৰ তুলনাত কমিছে। ব্যৱসায় ভিত্তিত কিছু প্ৰসাৰ কৰিছে যদিও গাঁৱৰ বাহিৰে আধুনিক সমাজত তাঁত শাল বা ইয়াৰ লগত সংলগ্ন অন্যান্য সামগ্ৰী যেনে- যত্ত্ব, মাকু, গাৰি, ৰাঁহ আদিৰ সম্পর্কে নতুন প্ৰজন্মই নাজানে। তাৰোপৰি অসমৰ মূল সাজ নাৰীৰ ক্ষেত্ৰে মেখেলা চাদৰ আৰু পুৰুষৰ চুৰিয়া-চোলাৰ ঠাই লৈছে পেট-চাট, চুৰিদাৰ, শাৰী, লেহেংগা-চোলী, ঘাণা আদিয়ে। মাজে সময়ে কিছুমান সাজে সংস্কৃতিৰ শালীনতা ভংগ কৰাও পৰিলক্ষিত হয়।

অসমৰ থলুৱা খাদ্য সমূহ যথেষ্ট পুষ্টিকৰ সুষম তথা সুস্বাদু। যাৰ পৰা কোনো পার্শ্ব ক্ৰিয়াৰ সন্তোষনা নাথাকে। পিছে বর্তমান অসমক যিদৰে অবৈধ প্ৰৱজনকাৰীয়ে বেৰি

ধৰিছে, সেই দৰে খাদ্যৰ ক্ষেত্ৰটো বহিৰাগত বন্ধন সজাৰে অধিক আদৰ লাভ কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে বর্তমানৰ নৰ প্ৰজন্মই অসমীয়া নানা খাদ্য সামগ্ৰী, যেনে- চিৰা, সান্দহ, ঘিলা পিঠা, টেকেলী পিঠা, চুঙা পিঠা, আৰু ব্যঞ্জনৰ ক্ষেত্ৰত থেকেৰা বা বগৰীৰে মাছৰ টেঙ্গাজোল, মাটি মাহৰ দাইল, নানা শাক ভাজি খাৰলি আদিৰোৰ পাহৰি অতি চেনেহেৰে আপোন কৰি লৈছে কিছুমান অন্য ঠাইৰ খাদ্য বস্তু যেনে- ৰোল, মোমো, চাওমিন, পলাও, ফ্রাইড ৰাইচ আদিক।

অসমখন থলুৱা জনজাতীয় লোকেৰে ভৰা ঐতিহ্য প্ৰবন ৰাজ্য। বর্তমান ইয়াত বাজনীতিৰ অচিলা লৈ নানা অপ শক্তিয়ে প্ৰবেশ কৰিছে। বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ নিত্ব নতুন আৱিষ্কাৰে আমাক জ্ঞান দিছে হয়, পিছে ইয়াৰ পৰা সমাজত অনৈতিকতায়ো ঠাই লৈছে, যাৰ প্ৰভাৱ পৰিষে অসমৰ সাংস্কৃতিক জীৱনত।

ইয়াৰোপৰি বর্তমান অসমত ক্ৰাব, পার্টি আদিৰো পয়োভৰ ঘটিছে। য'ত ৰাতি চলে ডেকা-গাভৰৰ অশ্বীল নৃত্য, মদ-ভাঙৰ এখন লেতেৰা বেহা। ইয়াৰ অপপ্ৰভাবো নিশ্চয় আমাৰ সংস্কৃতিত নপৰাকৈ থকা নাই।

অসমত আধুনিকতাৰ এটা নতুন টৌ উঠিছে। সেয়ে হৈছে “Rock show।” এইটো বিদেশৰ সংস্কৃতি হব পাৰে, কিন্তু আমাৰ নহয়। অসমৰ মানুহৰ সৰলতাৰ সুবিধা লৈ সকলোৱে আমাক টৌ দিশৰ পৰা হেচি ধৰিছে।

এই সমূহৰ পৰা বৰ্তমান সময়ত অসমৰ সাংস্কৃতিক ছবিখনত কিছু এলান্ধুৰ আৱৰণ পৰা যেন অনুমান হয়। এই ছবিখন উজুল আৰু সকলোৰে বাবে আদৰ্শস্বৰূপ কৰিবলৈ আমি নৰ প্ৰজন্মই সজাগ হ'ব লাগিব। আমি আমাৰ সংস্কৃতিৰ নানা দিশ সমূহত নজৰ বাখি সেইবোৰক প্ৰকৃত পথেৰে আগবঢ়াই নিব লাগিব, যাতে আনেও এই সংস্কৃতিক আদৰিবলৈ বাধ্য হয়। আমি আনৰ খিনিকো আদৰিবই লাগিব কিন্তু নিজৰ খিনিক পাহৰি নহয়। সেয়ে আটাইলৈ অনুৰোধ আমি সজাগ হ'বৰ হ'ল। নিজ প্ৰদেশৰ সংস্কৃতিৰ অনুশীলন কৰিলেহে আমি প্ৰকৃত নাগৰিক হ'ব পাৰিম। ●●●

সাহিত্যত নোবেল বটা বিজয়ী প্রথম গৰাকী মহিলা-চেলমা লাগেৰল'ফ

কুকী অধিকাৰী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক, দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

বিশ্বৰ শ্ৰেষ্ঠ সন্মানীয় বটা সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ ওলালে পোনতে আমাৰ সকলোৰে মুখলৈ নোবেল বটাৰ নামেই আছে। এই লেখনিৰ জৰিয়তে সাহিত্যত নোবেল বটা বিজয়ী প্রথম গৰাকী মহিলাৰ বিষয়ে এটি পৰিচয় আগবঢ়োৱা হ'ল।

তেওঁৰ নাম আছিল চেলমা লাগেৰল'ফ। ১৮৫৮ চনত ছুইডেনৰ ডের্মেণ্টোৱে এক অভিজাত পৰিয়ালত চেলমা

লাগেৰল'ফৰ জন্ম হৈছিল। ১৯৬২ চনত চেলমাক জীৱনৰ অন্ধকাৰে আৱৰি ধৰা এটা দিনৰ কথা। চেলমাৰ বয়স তেতিয়া প্ৰায় চাৰি বছৰ। সেই দিনা দুপৰীয়া চেলমাই ঘৰৰ সম্মুখতে থকা পুখুৰিটোত দেউতাকৰ সৈতে গা ধোৱাত ব্যস্ত। কিছু সময়ৰ পিছত যেতিয়া কণমাণি চেলমাই পাৰলৈ উঠি আহিছিল তেতিয়া হঠাৎ তেওঁৰ ভৰি দুখন জঠৰ হৈ পৰিছিল আৱ কণমাণি চেলমাই পাৰৰ ঘাঁহনি ডৰাত ঢলি পৰিছিল। এই ঘটনাৰ পিছত চিকিৎসা কৰি চিকিৎসকে চেলমা ইতিমধ্যে একাঙ্গী ৰোগত (Paralysis) আক্ৰান্ত বুলি ঘোষণা কৰিছিল। প্ৰায় ৭ বছৰ নেৰানেপেৰা চিকিৎসাৰ অন্তত তেওঁ যদিও আনৰ সহযোগত সামান্যতম খোজ কাঢ়িৰ পাৰিছিল, কিন্তু খোজ কঢ়াৰ সম্পূৰ্ণ শক্তি তেওঁ কেতিয়াও জীৱনত ঘূৰাই পোৱা নাছিল। কিন্তু তেওঁ কেতিয়াও হতাশ হোৱা নাছিল। মাক-দেউতাকৰ মৰম আৱ সহযোগিতাৰ ফলস্বৰূপে তেওঁ কেতিয়াও অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰিব লগা হোৱা নাছিল। লগতে জীৱনৰ প্ৰতিটো স্তৰতে আগুৱাই যাবলৈ সাহস পাইছিল।

ক্ৰমশ বয়স বাঢ়ি অহাৰ লগে লগে মানসিক ভাৱে অতি স্পৰ্শকাতৰ হৈ পৰা কিশোৰী চেলমাক মাক-দেউতাকে বিদ্যালয়লৈ নপঠিয়াই ঘৰৱা শিক্ষক নিযুক্তি দি ঘৰতে শিক্ষা জীৱনৰ পাতনি মেলায়। লাহে লাহে চেলমাৰ মনত কিছু পৰিৱৰ্তন ঘটিবলৈ ধৰে। এটা সুন্দৰ ঘৰৱা পৰিৱেশৰ দ্বাৰা নিজকে শিক্ষিত কৰি তোলাৰ উপৰি ছুটা ভিন্ন ভাষা আয়ত্ত

করে। অধ্যয়ন আৰু অধ্যাপনাৰ প্ৰতি অদম্য হেপাহ এটা তেওঁৰ মনত জাগি উঠে। ঘৰৰ চাৰিবেৰৰ মাজত আৱাদ্ব নাথাকি উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে লেণ্ডচেনেলৈ ঢাপলি মেলে। লেণ্ডচেনেলাত পঢ়ি থকা সময়খনিতে তেওঁৰ মনত লেখা-মেলাৰ বীজ গজি উঠে আৰু সেই উদ্দেশ্যেই হাতত কলম তুলি লয়। “জগনি” নামৰ এখন দুমহীয়া আলোচনীত চেলমাৰ প্ৰথম কবিতা প্ৰকাশ পায় আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা সাহিত্যিক জীৱনৰ শুভাৰস্ত কৰে। ১৮৮৭ চনত জগনিত প্ৰকাশিত তেওঁৰ কবিতা সভাৰ পুঁথি আকাৰত প্ৰকাশ পায়। থিক একে সময়তে লেণ্ডচেনেলাত তেওঁ শিক্ষকতা কৰিবলৈ এক সুবিধা পায়। ‘ইদনা’ নামৰ এখন জনপ্ৰিয় মাহেকীয়া আলোচনীয়ে এখন উপন্যাস লিখা

প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰিছিল। শিক্ষকতাৰ মাজতে তেওঁ এই প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লৈছিল আৰু “Gosta Berlings sega” নামৰ উপন্যাস খন লিখিছিল। উক্ত উপন্যাসখন তেওঁৰ প্ৰথমখন উপন্যাস। এই প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লৈ চেলমাই লাভ কৰে ইদনা’ৰ শ্ৰেষ্ঠউপন্যাসিক বঁটা। জনপ্ৰিয়তা লভি বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত অভিলেখ গঢ়া এই উপন্যাস খনৰ দ্বিতীয় সংস্কৰণটি প্ৰকাশ পায় ১৮৯৫ চনত। দ্বিতীয় সফলতাৰ পিছত চেলমাৰ কলমে আৰু অপেক্ষা নকৰিলে।

তেওঁৰ সমগ্ৰ প্ৰস্তুতিৰ ভিতৰত দুখন এনেকুৱা গ্ৰহ যি কেইখন গ্ৰহ বিশ্বৰ প্ৰায় অৰ্ধশতাধিক ভাৱালৈ অনুবাদ কৰা হৈছিল। এই গ্ৰহ দুখন হ'ল “Troll Ochmanniskar আৰু Durungen” এই প্ৰস্তুত দুখনে চেলমাক গোটেই বিশ্বাসীৰ আগত এগৰাকী মহান লেখিকা বুলি পৰিচয় কৰাই দিয়ে। ই যাৰ লগতে তেওঁৰ আন এখন প্ৰস্তুত হ'ল “Jerujalam” এইখন প্ৰস্তুত বাবেই ১৯০৪ চনত তেওঁক ছুইডিছ একাডেমীৰ দ্বাৰা অন্যতম সন্মানীয় স্বৰ্ণ পদক দিয়া হয়।

মহৎ আদৰ্শবান আৰু সাহিত্যৰ দিশত জ্ঞানেৰে আৱৰা জ্ঞান মণিত সাহিত্য সৃষ্টিৰ বাবে চেলমাক বিৰল সন্মানীয় নোবেল বঁটা প্ৰদান কৰে। চেলমা হৈছে সাহিত্যত নোবেল বঁটা বিজয়ী সকলৰ ভিতৰত তৃতীয় আৰু প্ৰথম গৰাকী মহিলা। আনহাতে ক্ৰমিক নম্বৰ অনুসৰি দশমগৰাকী নোবেল বঁটা বিজয়ী। ইতিহাস প্ৰসিদ্ধা এই গৰাকী মহিয়সী নাৰীৰ মৃত্যু হয় ১৯৪০ চনত। শাৰীৰিক ভাৱে অসুস্থ এই গৰাকী বিশিষ্টা সাহিত্যিকে গোটেই বিশ্বাসীলৈ সাহিত্যৰ যোগেন্দ্ৰিয় অৱদান আগবঢ়ালে সেয়া অতুলনীয়। সাহিত্যত প্ৰথম গৰাকী মহিলা নোবেল বঁটা বিজয়ীনী চেলমা লাগেৰল'ফক আৰি শ্ৰদ্ধাৰে সৌৰৱিষ্ঠে। □□□

**“Troll Ochmanniskar
আৰু Durungen”** এই প্ৰস্তুত দুখনে চেলমাক গোটেই বিশ্বাসীৰ আগত এগৰাকী মহান লেখিকা বুলি পৰিচয় কৰাই দিয়ে। ই যাৰ লগতে তেওঁৰ আন এখন প্ৰস্তুত হ'ল “Jerujalam” এইখন প্ৰস্তুত বাবেই ১৯০৪ চনত তেওঁক ছুইডিছ একাডেমীৰ দ্বাৰা অন্যতম সন্মানীয় স্বৰ্ণ পদক দিয়া হয়।

কামৰূপী লোকগীতৰ সন্মাট শিল্পী ৰামেশ্বৰ পাঠক দেৱলৈ সঞ্চাক সঁৰৱণ

ৰঙালী ৰাভা

স্নাতক ২য় বৰ্ষ (কলা)

অসমৰ নেৰোক সঙ্গীত কামৰূপী লোকগীতৰ কথা কলেই
মনলৈ আহে সুকষ্টৰ অধিকাৰি প্ৰয়াত শিল্পী ৰামেশ্বৰ পাঠকৰ
নামটো। সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভেজাল, মুক্ত কঢ়েৰে তেখেতে এই লোক
সঙ্গীত বিধিক এক উচ্চ তথা মৰ্যাদা পূৰ্ণ আসন দিবলৈ সক্ষম
হ'ল।

বৰপেটাৰ ওচৰৰ নগাওত ১৯৩৮ চনত জন্ম থ্ৰহণ কৰা
ৰামেশ্বৰ পাঠকৰ পিতৃ প্ৰয়াত থানেশ্বৰ পাঠক আৰু মাতৃ
ভাগ্যেশ্বৰী পাঠক। সৰুৰে পৰা নিজৰ ঘৰখনতে এক সঙ্গীত
মধুৰ পৰিবেশত ডাঙৰ হোৱা পাঠকৰো সঙ্গীতৰ প্ৰতি ধাউতি
জনিছিল সৰু অৱস্থাতে। গীত গোৱাৰ উপৰিও পাঠক আছিল
ফুটবল আৰু ভলিবলৰ এজন নিপুন খেলুৱৈ। কৈশোৱৰ পৰাই
যাতা পাটিত অভিনয় তথা নৃত্যৰে দৰ্শকক আমোদ যোগোৱা
ৰামেশ্বৰ পাঠকে পিছলৈ বিষ্ণুৰাভা, পুৰুষোত্তম দাস আদি
প্ৰখ্যাত শিল্পীৰ সামিধ্যত থাকি বহুখনি জ্ঞান অৰ্জন কৰিছিল
বুলি তেখেতে নিজে প্ৰকাশ কৰিছে।

ছাত্ৰ অৱস্থাত ১৯৬১-৬২ চনত বৰপেটা মাধব চৌধুৰী
মহাবিদ্যালয়ৰ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় সঙ্গীত প্ৰতিযোগিতাৰ
টোকাৰী গীত শাখাত ১ ম স্থান পোৱা ৰামেশ্বৰ পাঠকদেৱে
পিছলৈ আকাশবাণীৰ নিয়মীয়া লোকগীত শিল্পী হিচাবে
প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰে।

গুৱাহাটীৰ আৰ্য্যবিদ্যাপিঠ স্কুলত শিক্ষক হিচাবে কাম
কৰা পাঠকদেৱে বহুতো গীত ৰচনা কৰি সেইবোৰক লোক
সঙ্গীতৰ সুৰেৰে সজাইছিল। মানস কণ্যা, শেৱালী, সন্তান,
অপৰাজেয়, এন্টনীমোৰ নাম, আদি বহুকেইখন অসমীয়া ছবিত
কঢ় নিগৰোৱা ৰামেশ্বৰ পাঠকে অন্য বহুতো সন্মান লাভৰ

লগতে ১৯৯০ চনত সঙ্গীত নাটক একাদেমী বটা লাভ
কৰিছিল। একক গীত সমূহৰ উপৰিও ধনদা পাঠকৰ সৈতে
দৈতভাৱে গোৱা কামৰূপী লোকগীত সমূহৰে অসমীয়া
লোক সঙ্গীতৰ বৰপেৰা চহকী কৰা এইজনা মৰমৰ শিল্পীয়ে
২০১০ চনত আমাৰ পৰা চিৰ বিদায় লয়। আমি শ্ৰদ্ধাৰে
সঁৰৱিছো এই মহান শিল্পী প্ৰতিভাক। □□□

বিলুগীত, বনগীত আৰু বিলুবীয়া গীত

ডো কমলেশ্বৰ ঠাকুবীয়া সহযোগী অধ্যাপক
অসমীয়া বিভাগ

সংস্কৃতিৰ অৰ্থ ব্যাপক। সংস্কৃতি হৈছে এক জীৱন পদ্ধতি, ই সমাজ জীৱনৰ দাপোণ স্বৰূপ। যিবিলাক কৰ্ম আৰু সাধনাৰ যোগেদি মানুহে নিজৰ পৰিপার্শিক আৰু মানসিক অৱস্থাৰ সংস্কাৰ আথবা উন্নতি সুনিশ্চিত কৰিলৈ মানুৱ জীৱন যাত্রাক অৰ্থবহু কৰি তোলে, সেইবোৰৰ সমষ্টিয়েই হ'ল সংস্কৃতি। যি শিৱকৰ্মত সম্যক সৃজনশীলতা থাকে, সৌন্দৰ্য আৰু মানৱতা থাকে দৰাচলতে সেয়াই সংস্কৃতি নামৰ যোগ্য।

গচ্ছ খোৰোং, পৰ্বতৰ গুহাৰ জীৱন এৰি কেচা মঙ্গহৰ জুতি ভ্যাগ কৰি আদিম মানবে যেতিয়া উৰ্বৰ ধৰিত্ৰীৰ বক্ষ বিদাৰি শহিচ বোপন কৰি পেটেৰ ক্ষুধা নিবাৰণ কৰিবলৈ শিকিলৈ, প্ৰকৃততে তেতিয়াই মানুৱ জাতিৰ ইতিহাসত কৃষ্ণিৰ কঠীয়া গজিল। কালক্ৰমত সেই কঠীয়া লহ পহকৈ বাঢ়ি আছিল আৰু সোণসেৰীয়াই গজি উঠিল। যেতিয়া গাইগুটীয়াকৈ বসবাস কৰা মানবে স্বতন্ত্ৰ জীৱন এৰি সমাজ পাতি জীৱন যাপন কৰিবলৈ শিকিলৈ, প্ৰতিকুল পৰিবেশত কৃষি উৎসৱ বিহুৰ বীজৰ অঙ্কুৰণ ঘটিল। সৃষ্টিৰ প্ৰাৰম্ভিক কালত বিলুগীত আৰু বিলুচাচৰ বেহৰাপ কেনে আছিল, তাক সঠিকৈকে কোৱা টান ; কিন্তু বতৰীয়া কুলি-কেতেকীৰ সুৰৰ মূৰ্জনা, বতাহত হালি-জালি পৰা গছ-গছনিৰ অৱলিলা ক্ৰমেই যে বিলুগীত বিলুচাচৰ সৰ্বাঞ্চলক প্ৰেৰণা আছিল, সেই কথা সহজে অনুমান কৰিব পাৰি। প্ৰকৃতিৰ বুকুতেই এদিন মানুহে পাইছিল অমৃতময় সংগীতৰ সন্ধান। প্ৰাক ঐতিহাসিক যুগৰ উত্তৰ-পূৰ্ব ভাৰতৰ প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ, কামৰূপ বা অসম নামৰ এই ভূখণ্ডলৈ নিশ্চা, আলপাইন, নিয়াদ কিবাত, আৰ্য আদি জনগোষ্ঠীৰ লোক ভিন্ন ভিন্ন সময়ত বিভিন্ন পথেৰে দলে দলে আহি বসবাস কৰিবলৈ লৈছিল। এইসকল

জনগোষ্ঠীৰ ভিতৰত অষ্ট্ৰিক বা নিয়াদসকল আছিল দ্বিতীয় প্ৰবজনকাৰী দল। অষ্ট্ৰিকসকলে খেতিবাতি কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া পথমে আৰম্ভ কৰে। বিহু কৃষিভিত্তিক উৎসৱ। সেয়ে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ পথাৰত বিহু অষ্ট্ৰিকসকলৰ অৱদান বুলি গণ্য কৰা হয়। অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন গোষ্ঠীৰ মাজত তেজৰ যিদৰে সংমিশ্ৰণ ঘটিছে, একেদৰে ভিন্ন এই জনগোষ্ঠীৰ সাংস্কৃতিক উপাদানৰ সমাহাৰত অসমীয়া সংস্কৃতি গঢ়লৈ উঠিছে সংযোগিত যৌগিক সংস্কৃতি ক'পে। পিছলৈ আৰ্য, নিয়াদ, কিবাত, আলপাইন আদি জনগোষ্ঠীৰ সাংস্কৃতিক মিলনৰ ফলস্বৰূপে বিহুৰে যি কৃপ লাভ কৰিলে, তাক বিশ্লেষণ কৰা টান। বিহু সমৰহয়ৰ উৎসৱ, বিহু অসমৰ জাতীয় উৎসৱ। নৰম শতকাৰী তেজপুৰৰ শিলত কটা বিছুলীয়া আৰু নাচ নীৰ ভাস্কৰ্যই বিহু ক্ৰম বিৱৰণত এটি স্বাক্ষৰ বহন কৰে। মঙ্গোলীয় গোষ্ঠীৰ আহোমসকল অয়োদশ শতিকাত চুকাফাৰ নেতৃত্বত পাটকাই পৰ্বত আতিক্ৰম কৰি অসমত প্ৰবেশ কৰে। এওঁলোকেই অসমৰ সাতৰাজ মাৰি একৰাজ কৰে। স্বৰ্গদেউ বৰদ্বিসিংহই গচ্ছ তলৰ বিহু বংঘৰৰ মজিয়াৰে বাজ চ'ৰালৈ আনে।

বহাগত অসমলৈ বৰদৈচিলাৰ আগমন ঘটে। উখৰ পৃথিবী জীৱালাহৈ উঠে। ধৰিত্ৰী উৰ্বৰ হয়, শস্য -শ্যামলা হয়। মেই একে প্ৰতীকি অৰ্থত ডেকা-গাভৰ সকলেও ব'হাগ বিহুৰ সময়তে মনৰ ভাৱ আদান-প্ৰদান কৰে, ভৱিষ্যতৰ স্বপ্ন বচে। বিলুগীতৰ ভাৱাৰ্থ, নৃত্যৰ মুদ্ৰা বা আঙুল-ভঙ্গীত এই বাসনাৰ প্ৰকাশ ঘটে। অতীতত ডেকা-গাভৰৱে মুকলি পথাৰত, আঁহতৰ তলত বিহু মাৰিছিল। পথাৰত বিহু মৰা

ডেকা-গাভৰৰ মিলন বাসনাই পৃথিবীক উৰ্বৰ কৰে বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। সংগীতৰ প্ৰভাৱত কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি হয় ই এক বৈজ্ঞানিক সত্য। সুদুৰ অতীতত কৃষিজীৱী ৰাইজৰ বিশ্বাস আছিল যে, যৌন প্ৰবৃত্তিমূলক গীত গালে পৃথিবীৰ গাতো যৌন উত্তেজনাৰ সঞ্চাৰ হ'ব আৰু পৃথিবী শস্য সম্ভৱাহৈ উঠিব। সেয়ে যৌন-জীৱনৰ অভিব্যক্তি প্ৰকাশক বিহুগীতবোৰ স্বাভাৱিকতে যৌন উদ্দীপক। সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে পৰিৱৰ্তনৰ বা-ই সকলোকে স্পৰ্শ কৰে। বিহুও এই পৰিৱৰ্তন আওটাৰ বাহিৰত নাথাকিল। বিহুত অকল ডেকা-গাভৰৰে নহয় অসমীয়া ল'ৰা-বুঢ়া সকলোৰে দেহ-মন ৰাইজাই কৰে, থোকি-বাথো লাগে। বিহুৰ মাদকতাত বিভোৰ ডেকা-গাভৰৰ মিলন বাসনাত উচ্চ খাই উঠা, অশ্বীলতাৰ ছাঁটোকে বাঘ বুলি ভাবি আধুনিক শিক্ষাবে এচামে বিহু অশ্বীল গীত-মাতৰ বুলি মনুব্য আগবঢ়ালে। আনন্দবাম ঢেকিয়াল ফুকন, হলিবাম ঢেকিয়াল ফুকন, গুনাভীবাম বৰুৱা, কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য আদি অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ কাণ্ডাৰীসকলে বিহুগীতক ভাল দৃষ্টিভঙ্গীৰে চোৱা নাছিল। আনহাতে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী, পদ্মনাথ গোহাঞ্জি বৰুৱা আদি কৃতবিদ্য সাহিত্যিকসকলে বিহু যে অসমীয়াৰ বাপতিসাহেন জাতীয় উৎসৱ তাৰ সপক্ষে মাত মাতি গ'ল। বিহুগীত, বিহুন্ত্য হ'ল যৌথ গীতন্ত্য। আদিম মানুহৰ কলাকাৰ জীৱনৰ ই স্বতঃফুর্তবিকাশ আৰু উন্মুক্ত প্ৰকাশ। ইয়াৰ যোগেদিয়ে ডেকা-গাভৰৰ পৰম্পৰে পৰম্পৰক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে। কেতিয়া... হয়তো এনেদৰেই গঢ়ি উঠে মিলনৰ স্বৰ্ণসৌধ, দাম্পত্য জীৱনৰ অপূৰ্ব মিলন। ইয়াত নাথাকে প্ৰৱণনা, কৃত্ৰিমতা, নাথাকে যৌৱনৰ ক্ষণিক উত্তেজনা। আনন্দিকতা আৰু অকৃত্ৰিমতাই ইয়াৰ মূলমন্ত্ৰ।

১৯৫২ চনত গুৱাহাটীৰ লতাশিল খেলপথাৰত বিহুৰে মঞ্চত স্থান পালে। গছতলৰ বিহুৰ উত্তৰণ ঘটিল নগৰীয়া মঞ্চলৈ। পূৰ্বতে মুকলিৰ ডেকা-গাভৰৰে সুকীয়া সুকীয়াকৈ বিহু মাৰিছিল। এতিয়াও হঁচৰিত মহিলাৰ স্থান নাই; একেদৰে জেং বিহুত পুৰুষে অংশ নলয়। আধুনিক যুগত ডেকা-

গাভৰৰে উভয়ে একেলগে বিহু নচা প্ৰথা স্বীকৃত হ'ল। মঞ্চৰ বিহুত দলীয় বিহু প্ৰতিযোগিতা, আনকি বিহুৰাণী, বিহু কুঁৱৰী, বিহু সন্ধাঞ্জী আদি প্ৰতিযোগিতাৰ দৰে সামন্ত ধ্যান-ধাৰণাৰ আগমন ঘটিল। এই সময়তে ব'হাগৰ স্বতঃফুর্ত বিহু ব্যৱসায়িক দৃষ্টিভঙ্গীৰ পৰিধিলৈ সোমাই আহে। তথাপি বিহুগীতৰ মাদকতাৰ স্থান পৰা নাই। অধিক উৎসাহেৰে জনসাধাৰণে বিহুন্ত্য আদৰিছে। অসমৰ মুকলি পথাৰ, গছৰ তলৰ বিহুগে বিশ্বৰ সাংস্কৃতিক দৰবাৰত স্থান লাভ কৰিছে।

যি সময়ত অসমৰ এচাম সভ্য শিক্ষিতলোকে বিহু অশ্বীল বুলি নাক কোঁচাইছিল সেই সময়তে বনকোৰৰ আনন্দিবাম দাসে বিহুগীতৰ সুৰ আৰু থলুৱা সুৰৰ সংমিশ্ৰণিত একশ্ৰেণীৰ নতুন গীতৰ সৃষ্টি কৰে। এই শ্ৰেণীৰ গীতবোৰক বনগীত নাম দিয়া হয়। বনগীত নামটো আনন্দিবাম দাসে নিজে দিয়া নাম। বনগীত অসমীয়া গীতি সাহিত্যলৈ তেওঁৰ অনবদ্য অৱদান। বনগীতৰ বৈশিষ্ট্য সম্পর্কে স্পষ্টাই নিজেই উল্লেখ কৰিছে যে, প্ৰাকৃতিক পটভূমিত চহা জীৱনৰ সুখ-দুখ, বিহু বেদনা মিহলি কথাৰ লগতে প্ৰকৃতিৰ বিনদীয়া ৰূপ ৰাখি হ'ল বনগীতৰ প্রাণ। যিমান পৰা যায় সংস্কৃত শব্দ পৰিহাৰ কৰি ঘৰুৱা থলুৱা শব্দ প্ৰয়োগ কৰা হয়। বনগীতৰ মাজেদি অসমীয়া জাতিৰ সাংস্কৃতিক উপাদান আৰু পুৰণি ঐতিহ্য প্ৰকাশ কৰা হয়। ভাৱ-ভাষা কতো কঠিনতা নথকা এই গীতবোৰত মিঠা মিঠা শব্দ প্ৰয়োগ কৰি গীতবোৰ আবেদনশীল কৰিবলৈ যত্নকৰা হয়।

আনন্দিবাম দাসৰ দৰে বনগীত বচনা সুৰ কঠ প্ৰদান কৰি জনপ্ৰিয় হোৱা আন এগৰাকী গীতিকাৰ সুৰকাৰ তথা কঠশিল্পী হ'ল ৰুদ্ৰ বৰুৱা। ৰুদ্ৰ বৰুৱাই গাঁও অঞ্চলৰ সহজ-সৱল ধৰ্মতত্ত্ব দেহতত্ত্ব, সাংসাৰিক জীৱনৰ বিচিত্ৰসুখ-দুখ, আশা-আকাংখা, জীৱনৰ আদৰ্শ, ডেকা-গাভৰৰ প্ৰেম-প্ৰীতি, সমাজ বাঙ্কোন, স্ত্ৰী-পুৰুষৰ সামাজিক দায়িত্ব, নাৰীদেহৰ বৰ্ণনা, সাজ-পাৰ, অলঙ্কাৰ, গাঁৱৰ গছ-গছনি, খেতি পথাৰ, ভাওনা-সবাহ, ৰীতি-নীতি, আচাৰ ব্যৱহাৰ আদি এই গীতবোৰ মাজেদি আবেগ পূৰ্ণভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে।

বনগীতৰ ধাৰাক শক্তিশালী ৰূপত প্ৰতিষ্ঠা কৰা আন গৰাকী শিঙ্গী গীতিকাৰ হ'ল পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা। স্বকীয় শৈলীৰে অসমীয়া আধুনিক গীতক নব্য ৰূপ দিয়া পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা নিজে এগৰাকী গীতিকাৰ, সুৰকাৰ অছিল। গীতৰ কথাআৰু সুৰত সুৰীয়া মৌলিক বৈশিষ্ট্য থকা কাৰণে তেখেতৰ গীতবোৰক অসমীয়া সংগীত জগতত ‘পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাৰ গীত’ নামেৰে অভিহিত কৰা হৈছে। কিন্তু তেখেতৰ অনেক গীত ‘পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাৰ গীত’ৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈয়ো বনগীত হিচাপে প্ৰচলিত হৈ আহিছে। এসময়ত আকাশবাণী যোগে অসমীয়া আধুনিকগীত পৰিবেশন কৰিলে শিঙ্গী গৰাকীয়ে দুটা আধুনিক গীতৰ লগতে এটি বনগীত পৰিবেশন কৰাটো বাধ্যতামূলক আছিল। বনগীতৰ সমাদৰ এতিয়াও আছে। অনেক গুণী-জ্ঞানী শিঙ্গীয়ে বিভিন্ন মাধ্যমত বনগীত পৰিবেশন কৰি, বনগীতৰ কৰ্মশালা পাতি এই শ্ৰেণী গীতৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰত আঘানিয়োগ কৰিছে। বনগীত অসমীয়া সংগীতৰ সুপ্ৰতিষ্ঠিত ধাৰা। ইয়াৰ মূল উৎস হ'ল বিহুগীত। এচাম শিক্ষিত লোকৰ মাজত বিহুগীত মাত অশ্বীল বুলি বিবেচিত হোৱাত বিহুগীতৰ সোনসেৰীয়া কথা আৰু সুৰৰ যাতে বিলুপ্তি নহয় সেই উদ্দেশ্য আগত বাখিয়ে আনন্দিবাম দাসে বনগীত বচনা কৰে।

সাম্প্রতিক কালৰ যুগটো বিশ্বায়নৰ যুগ। এই যুগত সমগ্ৰ পথিখীখনে যেন এখন গাঁওলৈ পৰ্যবেশিত হৈছে। তথ্য আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ দ্রুত বিকাশে সমাজ জীৱনলৈ আনি দিছে দ্রুত পৰিৱৰ্তন। এই পৰিৱৰ্তনে বিশেষকৈ সাংস্কৃতিক দিশলৈ অভাৱনীয় আৰু অনাকাৰ্ডিত বিপ্ৰ আনিছে। প্ৰধানকৈ পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ আগ্ৰাসনে অসমীয়া সাংস্কৃতিক জগতলৈ এক প্ৰকাৰ বিপৰ্যয় আনিছে। আগেয়ে বিহুৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচীত যি গীত-মাত নৃত্যই ৰজন জনাই আছিল, তালৈয়ো যেন নামি আহিছে পৰিৱৰ্তনৰ নামত বিপৰ্যয়ৰ এক অশনি সংকেত।

বিহু লোক উৎসৱ। বিহু, বিহুগীত, বিহুন্ত্য অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ অনবদ্য উপাদান। লোক সংস্কৃতি হৈছে

লোকজীৱনৰ ধ্যান-ধাৰণা, আশা-আকাংখা, সুখ- দুখৰ, মৃত্যু প্ৰকাশ। জনসাধাৰণৰ ৰুচি অনুসৰি লোক সংগীতৰ ৰূপৰো সলনি ঘটে। লোক সংগীতৰ বৈশিষ্ট্য হল ই লোকসমাজৰ জনপ্ৰিয় লয়ু সংগীত যত পৰম্পৰাগত লোকিক আচাৰ অনুষ্ঠান ৰীতি-নীতি আদিৰ সৈতে নৃত্য আৰু গীতো অন্তৰ্ভুক্ত হয়। লোক সংগীতৰ সৃষ্টি হৈছিল প্ৰধানকৈ লোক বঞ্জনৰ বাবে, অঞ্চলভেদে জনকৃতি অনুবায়ী সময় সাপেক্ষ। ই শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ কঠোৰ ৰীতি-নীতিৰ পৰা মুক্ত। সেই কাৰণে যুগৰ লগে লগে লোক সংগীতৰ পৰিৱৰ্তন ঘটাটো স্বাভাৱিক কথা। ইয়াত বচকৰ নাম নাথাকে। মুখ বাগৰা পৰম্পৰাবে এই শ্ৰেণীৰ গীত যুগ যুগ ধৰি মানুহৰ মাজত চলি থাকে। সেয়ে লোকগীতৰ ভাৱাৰ্থ একে থাকে; কিন্তু বিশেষকৈ ভাৱাৰ্থ পৰিৱৰ্তন ঘটে। বিহুগীততো এই পৰিৱৰ্তন লক্ষ্য কৰা যায়। উনবিংশ শতকাত পোন পথমে অসমীয়া লোকগীত সংগৃহীত আৰু প্ৰকাশিত হ'বলে ধৰে। লোক সাহিত্যই লিখিত ৰূপ পোৱাৰ লগে লগে ই এক স্থৰিৰ ৰূপ লাভ কৰে। মানুহৰ মুখে মুখে এই গীতবোৰ চলি আহোতে গীতবোৰৰ বহতো পৰিৱৰ্তন আৰু পৰিৱৰ্ধন হয়। কিন্তু ই লিখিত ৰূপ পোৱাৰ লগে লগে তাৰ পৰিৱৰ্তন আৰু পৰিৱৰ্ধন কাৰ্য স্কুল হৈ যায়। নকুলচন্দ্ৰ ভূঝেই পথমে ‘বহাগী’ নামেৰে বিহুগীতৰ এখনি সংকলন প্ৰকাশ কৰে। বহু ক্ষেত্ৰত সংকলকৰ জ্ঞাতে বা অজ্ঞাতে এনে গীতত সংযোজন বিযোজন ঘটে। এনে প্ৰহণ বৰ্জনৰ মাজেদি লোকগীতে পৰিপূষ্টি লাভ কৰে। অতি সাম্প্রতিক কালত বিহুগীত বুলি যি বোৰ নতুন ধৰণৰ গীত বিভিন্ন মাধ্যমত প্ৰচাৰহৈ আছে, সচেতন সাংস্কৃতিক কৰ্মসূকলে এই কথা গভীৰ উদ্বিগ্নতাৰে লক্ষ্য কৰিছে আৰু এনে গীতে বিহুগীতৰ পূৰ্বৰ মৰ্যদা কিমান পৰিমানে বক্ষা কৰিব তাত সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছে। বিহু সন্মিলন, ব'হাগী উৎসৱ, ব'হাগী বিদায় আদি নামেৰে গোটেই ব'হাগ মাহটোত বিভিন্ন উৎসৱ পালন কৰা হয়। পৰিতাপৰ কথা এই অনুষ্ঠানবোৰত বিহু সলনি বিহু সুৰীয়া গীত-মাত পৰিবেশন কৰি লাখটকীয়া শিঙ্গীয়ে গোটেই নিশা গীত গাই শ্ৰোতা দৰ্শকক আমোদ

দিয়ে। এতিয়া প্রশ্ন উঠিছে এই গীতবোৰ বিহুগীত নে, ই প্ৰহণ ঘোগ্য নে ?

সাহিত্য সংগীতৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল মানুহৰ হৃদয়ত আনন্দ প্ৰদান কৰা। নৱপ্ৰজন্মৰ কেইগৰাকীমান শিল্পীয়ে এনে বিহু সুবীয়। গীত গাই অতিশয় জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছে, সহস্ৰভুন্নৰ হৃদয় ভয় কৰিবলৈ সকলম হৈছে। লগে লগে কিন্তু অসমীয়া সংগীতৰ ঐতিহ্যবাহী পৰম্পৰাগত বিহুগীত, বনগীত, আধুনিকগীত আদিৰ প্ৰভাৱ কিছু পৰিমাণে হ'লেও স্থিমিত হৈ পৰা পৰিলক্ষিত নোহোৱাকৈ থকা নাই। দুই এজন শিল্পীয়ে অভিযোগ কৰিছে যে নতুন বিহুসুবীয়া গীতৰ সৃষ্টিয়ে মাথোন কেইজনমান গায়ককহে চহকী কৰিছে। এনে দুই চাৰিজন শিল্পীয়ে কৈছে যে বিহুগীতৰ এই পৰীক্ষা নিৰ্ভুল নহয়। এই ক্ৰটি তেওঁলো কৰ ইচ্ছাকৃত। কাৰণ ইয়াত ব্যৱসায়িক দিশটো নিহিতহৈ আছে। সাধাৰণতে লোকগীতত বচকৰ নাম নাথাকে। কোনোবা অজ্ঞাত শিল্পীয়ে এই গীতবোৰ বচনা কৰে আৰু যুগ যুগ ধৰি মুখবাগৰা পৰম্পৰাবে এই গীতবোৰ সমাজত চলি থাকে। বৰ্তমান বিহুগীত বুলি চপাই দিয়া এই গীতবোৰত প্ৰায়ে গীতিকাৰ সুৰকাৰৰ নাম জুৰি দিয়া থাকে। সুৰৰ ক্ষেত্ৰতো বিহুগীতৰ এক সুকীয়া বৈশিষ্ট্য আছে। শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ বিচাৰত বিহুগীতত ধনি ৰাগৰ প্ৰধান্য দেখা যায়। মঙ্গোলীয় সুৰে গৰকাৰ অসমীয়া লোকগীতৰ সুৰত সা, গা, (কোমল) মা, পা, নি (কোমল)- এই স্বৰ কেইটা নিহিত হৈ থাকে। কোমল ধা আৰু কোমল নি-ৰ প্ৰয়োগে অসমীয়া লোকগীতক মাধুর্মণ্ডিত কৰিছে। বিহু গীতৰ সুৰ সাধাৰণতে মধ্য সপ্তক আৰু সপ্তকৰ মাজত বিচৰণ কৰে; কিন্তু এই নতুন বিহুগীতবোৰত পৰম্পৰাগত বিহুগীতৰ বৈশিষ্ট্য অটুত থকা দেখা নাযায়। এই শ্ৰেণীৰ বিহুগীতবোৰ পৰম্পৰাগত বিহুগীতৰ সুৰৰ পৰা বহু পৃথক। বিহুগীতত

প্ৰয়োগ হোৱা বাদ্যযন্ত্ৰকে প্ৰয়োগ কৰি সুৰৰ ক্ষেত্ৰত অবাধ স্বাধীনতা লোৱা দেখা যায় এই শ্ৰেণীৰ বিহুগীতবোৰত। অকল অসমীয়া গীতৰে নহয়, হিন্দীগীতৰ সুৰৰ আধাৰতো বিহুগীত সুৰাবোপিত কৰা হৈছে। ব'হাগৰ লগে লগে বিহুগীতৰ মাদকতা বাঢ়ে। কিন্তু নতুন বিহুগীতবোৰে যেন অসমলৈ আবতৰীয়া বিহুৰ আগমন ঘটায়। পৰিৱৰ্তন এক স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়া। বিহুগীতো ইয়াৰ বাহিৰত নাথাকে। ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় সংগীততো হৰিহৰণ শোভা মুদগল আদি শিল্পীয়ে পাশ্চাত্য সংগীতৰ মিশ্ৰণ ঘটাই শ্ৰোতাক আপুত কৰিছে। পঞ্জাবৰ ভাংৰা নৃত্য-গীতে একে কাৰণতে সংগীত জগতত খলকনি তুলিছে। নেপালী লোকসংগীতকো নতুনকৈ সজাই পৰাই শ্ৰোতাক আমোদ দিবলৈ সেই সকল শিল্পী সমৰ্থ হৈছে। এনে গীত মাতৰ কেছেট, চিডি বাজছৰাকৈ দাহ কৰাৰ কথা ক'তো শুনিবলৈ পোৱা নাযায়; যিটো হৈছে অসমত। একে কথা গণ শিল্পী খগেন মহন্ত বা মহানন্দ মজিন্দাৰ বৰুৱা আদিৰ ক্ষেত্ৰত চিন্তা কৰিব পাৰিবে ? নতুন বিহুগীত বা বিহু সুবীয়া গীতৰ কেছেট চি ডিৰ বহুল প্ৰচলনে বহুতৰে জীৱনলৈ সংস্থাপনৰ আৰু প্ৰতিষ্ঠাৰ সুযোগ আনি দিছে। তথাপি বিহুগীতৰ এই পৰিৱৰ্তনত কিছু সংযম, কিছু নীতি-নিয়মৰ নিশ্চয় প্ৰয়োজন আছে। এটা জাতিৰ সাংস্কৃতিক পৰিচয় লুকাই থাকে সেই জাতিৰ লোক সাহিত্য আৰু লোক সংগীতত। পৰম্পৰাগত লোকগীত বা বিহুগীতেহে আমাৰ সংস্কৃতি কিমান চহকী তাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে। লোক গীতৰ সুৰ, তাল, ছন্দ লোক সমাজৰ শোণিত ধাৰাত আজন্ম প্ৰৱাহমান হৈ থাকে। সেয়ে বিহুগীতকলৈ বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলিলোও পৰম্পৰাগত বিহুগীতে যে অসমীয়া সমাজক সদায়ে আলোড়িত কৰি থাকিব তাত সন্দেহ নাই। কোনো সাময়িক পৰিৱৰ্তনে বিহুগীতৰ সৌন্দৰ্য স্নান কৰিব নোৱাৰে। □□□